શ્રી મહાકાલી પ્રસાદાત્ શ્રીમુખહજૂર

પરમ પૂજ્ય ભટ્ટારક

શ્રીમદ્ શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી

— સ્મારક ગ્રન્થમાળા પુષ્પ-૨૯—

શ્રી

દિપાવલી પૂજન

શારદા પુજન = લક્ષ્મી પુજન

૧૦૮ મી જન્મજયંતિ

— સંપાદક —

યતિ શ્રી મોતીલાલજી ક્ષમાનંદજી

શ્રીજી મહારાજ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી મહાકાલી પ્રસાદાત્ શ્રીમુખહૂજૂર
પ. પૂ. ભટ્ટારક શ્રીમદ્ શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી
સ્મારક ગ્રન્થમાળા પુષ્પ — ૨૯

શ્રી દિપાવલી પૂજન

સદા આનંદની ચઢતી સદા મંગલ સહુ હોજો
જગતમાં શાન્તિ સહુ પામો નૂતન વર્ષે નવી આશી
સુખી થાઓ કરો કાર્યો ભલાં જે ધર્મના ઉંચા
પ્રભુના ભકત બહુ થાજો અનંતા સદ્ગુણો પ્રગટો

કિંમત બે રૂપિયા

: પ્રકાશક :
પ. પૂ. ભટ્ટારક શ્રીમદ્ શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી
સ્મારક ગ્રન્થમાળા તરફથી
યતિશ્રી મોતીલાલજી શ્રીજી મહારાજ
૩૪, ખડક સ્ટ્રીટ, ૧ માળે ૬૦
મુંબઈ–૪૦૦૦૦૯

આસો નવરાત્રિ અનંતનાથજી દહેરાસરજી
૨૦૩૮ મુંબઈ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

સમર્પણ

ધર્મનિષ્ઠ સૌજન્યમૂર્તિ

શ્રી દેવજીભાઈ દામજી ખોના (મુંબઈ)

नम्र सूचन

इस ग्रन्थ के अभ्यास का कार्य पूर्ण होते ही नियत
समयावधि में शीघ्र वापस करने की कृपा करें.
जिससे अन्य वाचकगण इसका उपयोग कर सकें.

શ્રી અને સરસ્વતી જેમના ચરણોમાં આળોટે છે.

અહિંસા, સંયમ, તપના, સ્વસ્તિક વડે જેમનું આત્મ મંદિરનું આંગણું સુશોભિત બન્યું છે.

ધર્મના સંસ્કારો સાથે શાન્ત, નમ્ર સાચા સમાજ સુધારક, શિક્ષણ સંસ્થાઓને સેવા આપનાર, સમાજના પરમ ઉપકારી ધર્મ પ્રેમી ભાઈશ્રી દેવજીભાઈ દામજી ખોનાને "દીપાવલી પૂજન" પ્રકાશન સાદર સમર્પણ.

આસો સુદ ૧૦
૨૦૩૮
અનંતનાથ ઉપાશ્રય
મુંબઈ

સંપાદક
યતિશ્રી મોતીલાલજી શ્રમાનંદજી
શ્રીજી મહારાજ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી જિનેન્દ્ર જયોતિર્ધામ મંદિર જાગતી જયોત

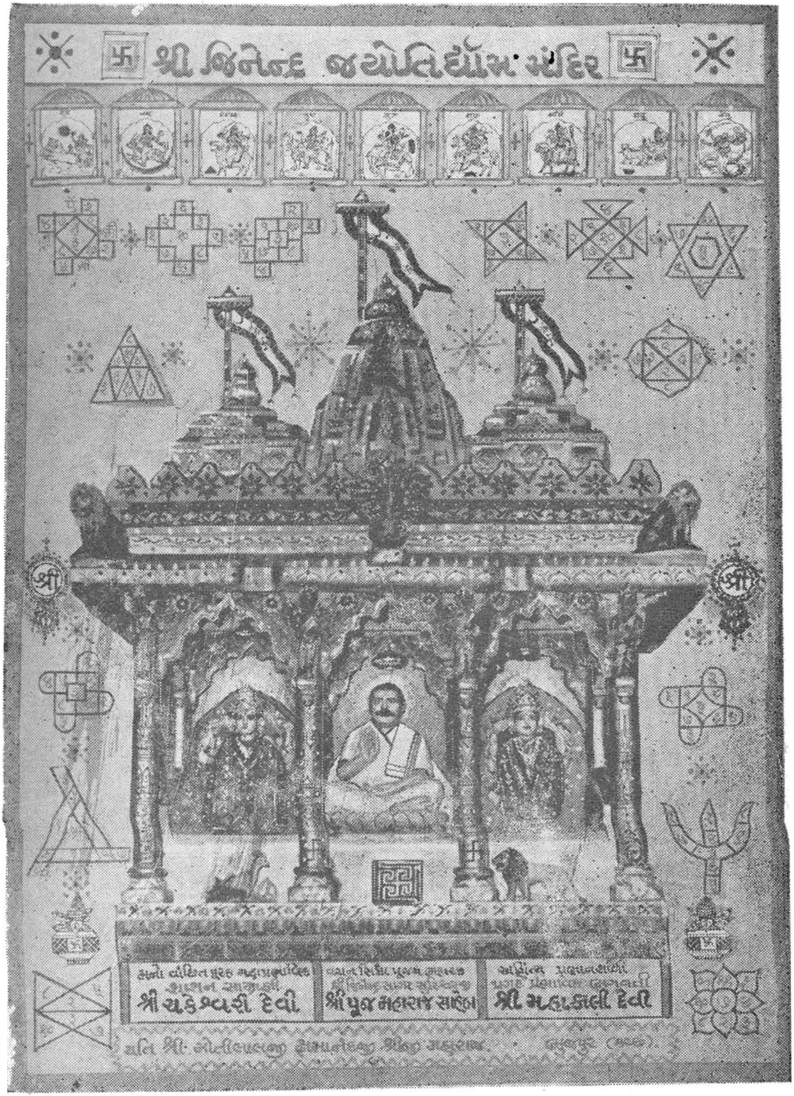

જેના પુણ્ય પ્રભાવથી ભાવિકના સૌ કષ્ટ દૂર ટળે
તેવા મહાકાળી માત આશ સઘળી પૂરે હમારી ખરે

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

મંગલ પાથેય

સુવર્ણાભા મહાકાલી પદમારૂઢા ચતુર્ભુજામ્
દક્ષિણોતો વરંપાસ માતુલિંગો અંકુશો તથા
ગચ્છાધિષ્ઠાયિકા વંદે મહાકાલી મહેશ્વરીમ્
વાંચ્છિતાર્થ પ્રદાનિત્યં પાવાદુર્ગ નિવાસીનીમ્

મા ભગવતીની પુનિત કૃપા–ગુરૂદેવની અસીમ અમી દૃષ્ટિ આશીર્વાદના બળે ૧૦૮ મી જન્મજયંતી વર્ષમાં આ શારદા–લક્ષ્મી પૂજન–પુષ્પ–૨૯ આવૃત ત્રીજી આપના કરકમળમાં આપતા આનંદ થાય છે.

પરમ ઉપકારી મહાપુરુષોએ ભવ્યજીવોના કલ્યાણ માટે અનેક માર્ગો બતાવ્યા છે. નાના બાળકથી માંડીને વિદ્વાનો પણ રસપૂર્વક માર્ગની પસંદગી કરીને આરાધક થઇ કલ્યાણ માર્ગે જઈ શકે છે. તવા અનેક વિધિ–વિધાનો–કર્તવ્યો જૈન શાસનમાં હોવાથી મુમુક્ષુ આત્માઓ યથાશક્તિ પ્રયત્ન કરવા દ્વારા કલ્યાણ માર્ગ સાધી શકે છે. સરળ વિધિ સમજણ સાથે દિવાળી પૂજન પ્રકાશન 'ગ્રન્થમાળા' તરફથી આપવા પ્રયાસ કરાયો છે.

આ પુસ્તકમાં શ્રી વીતરાગ દેવની આજ્ઞા વિરૂદ્ધ જે કંઈ લખાયું હોય તે બદલ 'મિચ્છામિ દુક્કડમ.'

અંતે હંસ ચંચુ ન્યાયે સહુ કોઈ અખંડ સુખ, શાંતિ, આરોગ્ય, આનંદ, રિદ્ધિ, સિદ્ધિ, સુખ સંપત્તિ આપનાર સર્વને રાખવા લાયક પ્રકાશનનો લાભ લેશો.

મા ભગવતી સર્વની શુભ મનોકામના પૂર્ણ કરો એજ શુભેચ્છા.

સંપાદક.

યતિ શ્રી મોતીલાલજી ક્ષમાનંદજી શ્રીજી મહારાજ
અનંતનાથજી ઉપાશ્રય,
આસો નવરાત્રિ ૨૦૩૮

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

દિવાળીના તહેવારોનો સંક્ષિપ્ત મહિમા નીચે વર્ણવ્યો છે :

— ધનતેરસ —

ધાર્મિક પૂજન-અનુષ્ઠાનની પૂર્વ તૈયારીનો આનંદ આ દિવસથી પ્રગટે છે. અધિષ્ઠાયક દેવ-દેવીની સ્થાપના કરવામાં આવે છે.

— કાળી ચૌદશ —

આ દિવસે યમ-ભૂતાદિ યોનિઓને દેવ-દેવીઓને રીઝવવાની કેટલીક વિધિઓ યંત્રવત્ ઘર કરી ગઈ છે. પરંતુ ખરી રીતે યથાશક્તિ તપસ્યા, પોસહવ્રત, ધર્મ આરાધના અને રંગોળી દ્વારા કળા પ્રદર્શનમાં લક્ષ આપવાનું સર્વોચિત છે.

— દિવાળી —

શ્રી મહાવીર પ્રભુને નિર્વાણ પ્રાપ્તિ અંગે આ પર્વનું વિશિષ્ટ મહત્વ છે. રાત્રે નીચે મુજબની ત્રણ માળાઓ ગણવાનું ઉચિત છે.

રાત્રે ૯ થી ૧૦ :- શ્રી મહાવીર સ્વામિ સર્વજ્ઞાય નમઃ
મધ્યરાત્રિ પછી :- શ્રી મહાવીર સ્વામિ પારંગતાય નમઃ
પરોઢીયે :- શ્રી ગૌતમ સ્વામિ સર્વજ્ઞાય નમઃ

દરેક પદની વીશ માળાઓ ગણવી.

— નવું વરસ —

પ્રારંભમાં જિન મંદિરમાં જઈ પ્રભુ સમક્ષ શ્રીફળ આદિ ધરાવી દર્શનવિધિ બાદ ચતુર્વિધ સંઘમાં આનંદ મંગળ પ્રવર્તે એવી હળવા મળવાની પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવી ધંધાનું શુભ મુહુર્ત કરવું. પ્રભુભક્તિમય જીવદયા કાર્યો કરવા.

□

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

કુંભ સ્થાપન અને દીપ સ્થાપના માટે જોઇતી સામગ્રીની નોંધ

(૧) અષ્ટ મંગલ ચીતરેલો કુંભ ૧, (૨) નાડા છડી દડો ૧, (૩) અઘેડાની–સરેડાની લેખન ૧, (૪) દશાંગી ધૂપ ગ્રામ ૧૦૦, (૫) ધૂપધાણુ તથ ધૂપબત્તી ૧, (૬) ચોખા શેર ૧ાા, (૭) સોપારી નંગ ૫ (૮) શેકડા રૂપિયા ૩ા, (૯) પંચરત્નની પોટલી નંગ ૨, (૧૦) નાગરવેલના પાન દાંડી સાથેના ૧૦, (૧૧) શ્રીફળ નંગ ૩, (૧૨) ફૂલહાર ૫, (૧૩) છુટાંફુલ (૧૪) કેશર ગ્રામ ૧, (૧૫) ડાંગર શેર ૧ા, (૧૬) વાસક્ષેપ ગ્રામ ૨૫, (૧૭) તાંબાનું કોડીયું ૧, (૧૮) ૨૭ તારની (૧૯) માચીસ, (૨૦) માટી થાળી જેટલી, (૨૧) સોનેરી-રૂપેરી વરખ થોકડી ૧–૧, (૨૨) ગાયનું ઘી ગ્રામ ૨૫૦, (૨૩) મોટું ફાનસ ૧, (૨૪) લીલું સાટીન મીટર ૦ાા, (૨૫) ઘી ભરવા માટે કળશ ૧, (૨૬) થાળી–વેલણુ ૧, (૨૭) ચંદરવો પૂઠીયું, કુંભ સ્થાપના સ્થાને બાંધવા ૧-૧, (૨૮) કંદરૂપ ધૂપ ગ્રામ ૧૦૦, (૨૯) ફળ નંગ ૫, (૩૦) નૈવેદ્ય નંગ ૫, (૩૧) કંકુ ગ્રામ ૨૫, (૩૨) ગુલાબ જળ ૧, (૩૩) મીંઢળ–મરડાફલી ૫, (૩૪) પાટલા ૨, (૩૫) કપુર ગ્રામ ૧૦, (૩૬) શુદ્ધ જલ હેલ ૧, (૩૭) અત્તર ૨ (૩૮) નેપકીન ૧, (૩૯) કાપુસ થોડો.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શુભ કાર્યની શરૂઆતમાં કુંભ સ્થાપના મહામંગલ કરે છે.

અથ કુંભ સ્થાપન વિધિ

પ્રથમ સર્વસામગ્રી એકઠી કરવી, સામગ્રી સર્વ શુદ્ધ કરવી.

કુંભ સ્થાપના કરનાર અને કરાવનારે દેહાદિ શુદ્ધિ યતનાપૂર્વક જલાદિથી અને મંત્રાદિથી કરવી.

એક માટીનો કુંભ કાળા ડાઘ વગરનો અખંડિત લેવો. તેને રંગાવીને ઉપરના ભાગમાં કાંઠાની નીચેના ભાગમાં અષ્ટમંગલ ચીતરવા. (તાંબાનો અથવા ચાંદી–રૂપાનો અષ્ટ મંગલ ચીતરેલો કુંભ પણ ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.)

કુંભને ધોઈ–ધૂપીને કાંઠે નાડા છડી–ગ્રીવા સૂત્ર બાંધીએ

ૐ હ્રીં શ્રીં સર્વોપદ્રવાન નાશય નાશય સ્વાહા:

આ મંત્ર કેશરથી અઘેડા અથવા સરેડાની લેખનથી કુંભ ઉપર લખવો.

કુંભ મધ્યે કેસરનો સ્વસ્તિક (સાથીઓ) કરવો અને ધૂપ દેવો, પછી કુસુમાંજલિએ કુંભને વધાવવો, અને કંકુના છાંટા નાખવા.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

કુંભની અંદર ચોખા, સોપારી, રૂપિયો અને પંચરત્નની પોટલી સ્થાપન કરવી.

ઊભા થઇને નવકાર મંત્ર, ઉવસ્સગ્ગહરં સ્તોત્ર અને મોટી શાંતિ ભણતાં અખોટ શુધ્ધ જલની અખંડધારાએ કુંભ પરિપૂર્ણ ભરવો.

કુંભને કાંઠે નાગરવેલનાં ચાર પાન સવળા સ્થાપન કરવા અને ઉપર શ્રીફળ મૂકવું.

લીલો અથવા રાતો સવા ગજનો રેશમી કપડું ઢાંકીને (મીંઢળ, મરડાશીંગી ધરો ડાભ અવે નાડુ) ગ્રીવાસુત્ર બાંધવું.

પછી કેસર અને પુષ્પથી પૂજા કરવી, સોનારૂપાના વરખ લગાડવા. ફૂલનો હાર પહેરાવવો.

જે સ્થળે કુંભ સ્થાપવો હોય ત્યાં કંકુનો સાથિઓ કરી ચોખા, સોપારી, પૂરી ઉપર વ્રીહિ (ડાંગર) શેર સવાનો સાથિઓ કરવો. (બિંબ અથવા સ્થાપનાની જમણી બાજુમાં કુંભની સ્થાપના કરવી.)

કુંભ કુમારિકા અથવા સૌભાગ્યવતી સ્રીને માથે મુકાવી દહેરાસરજી, યા ત્રિગડા યા સ્થાપના ફરતી ત્રણ પ્રદક્ષિણા ધુપ, દીપ સાથે વાજતેગાજતે થાળી વગાડતાં દેવી.

પછી જ્યાં સાથિઓ છે, ત્યાં ૐ હ્રીં ઠઃ ઠઃ ઠઃ સ્વાહાઃ એ મંત્ર સાતવાર ગણીને શ્વાસ સ્થિર (કુંભક) રાખીને કુંભને સ્થિર સ્થાપન કરવો.

કુંભને સ્થાનકે જમણી બાજુમાં અખંડ દીપક રાખવો. ત્રિકાળ ધુપ કરવો.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

ગુરુ મહારાજશ્રી પાસે વાસક્ષેપ કરાવવો. ઉપરના મંત્રપૂર્વક બીજાએ પણ વાસક્ષેપ પૂજા કરવી.

પછી નીચેનું કાવ્ય બોલવાપૂર્વક કુસુમાંજલિ કરવી. (વધાવવો.)

પૂર્ણં યેન સુમેરુશૃંગ સદૃશં, ચૈત્યં સુદેદીપ્યતે,
યઃ કીર્તિં યજમાન ધર્મ કથન–પ્રસ્ફૂર્જિતાં ભાષતે ॥
યઃ સ્પર્ધાં કુરૂતે જગતત્રય મહા–દીપેન દોષારિણા,
સોઽયં મંગલરૂપ મુખ્ય ગણન કુંભશ્ચિરં નંદતાત્ ॥

કાવ્યનો અર્થ :–જેના વડે જિનમંદિર પૂર્ણ થઈને મેરૂપર્વતના શિખર સામું સારી રીતે દીપે છે, જે પૂજન કરનારા ભાવિક આત્માઓનાં ધર્મકથનથી વિલસતી કીર્તિને વિસ્તારે છે–ગાય છે–જે દોષા–રાત્રિનો શત્રુ ત્રણ જગતનો મહાદીપક સૂર્ય–તેની સાથે (આ પણ દોષનો અરિ અને મહા મંગલરૂપ પ્રકાશ કરે છે તેથી) સ્પર્ધા કરે છે, તે આ મંગલ સ્વરૂપ પદાર્થોમાં મુખ્ય ગણાતો કુંભ લાંબા સમય સુધી આનંદો ॥

આ કાવ્ય બોલી કુંભને વધાવવો.

કુંભ આગળ ત્રણ ટંક સૌ. સ્ત્રી પાસે ગહુંલી કરાવવી, મંગલ ગીત ગવરાવવાં. રજસ્વલા પ્રમુખ મલિન સ્ત્રીની દૃષ્ટિ પડવા દેવી નહીં, ધૂપ, દીપ સાથે નવ–સાત સ્મરણ ગણવાં. ત્રણ ખમાસમણા દેઈ અવિધિ આશાતના થઈ હોય તો મિચ્છામિ દુક્કડમ્ ઇતિ કુંભ સ્થાપન વિધિઃ (વિશેષ પ્રસંગ માટે વિધિ સામાન્યમાં કુંભ–દીપ રાખવો.)

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

મંગળ દીપ

સર્વ શુભ કાર્યારંભમાં પૂજન વિધિ-વિધાનો-
અનુષ્ઠાનોમાં મંગલ દીપ કાર્યની સિદ્ધિ કરે છે

દીપ સ્થાપન વિધિ

કુંભની જમણી બાજુએ એક કંકુનો સાથિઓ કરવો. ફાનસને નાડાછડી ત્રણ આંટા દઈને બાંધવી. તે નીચેના મંત્રથી બાંધવી. ૐ હ્રીં શ્રીં સર્વોપદ્રવાન નાશય નાશય સ્વાહાઃ

તાંબાનું દીપપાત્ર સવાશેર ઘી સમાય એવું (મોટું લેવાથી ઘી વધુ સમય ચાલે) જીભવાળું. ધોઈ ધૂપી તૈયાર કરવું. તેને કંકુથી પૂજીને કુસુમાંજલિ અને ચોખાથી વધાવી તેમાં સોપારી, રૂપાનાણું, પંચરત્નની પોટલી મૂકી પાછી મીંઢલ મરડાશીંગી બાંધી (શ્રીવાસુત્રથી) અને ૧૦૮ તાર અથવા ૨૭ તારની દીવેટ મૂકી ઘૃત મંત્ર ભણતાં ભણતાં કુમારિકા અથવા સૌભાગ્યવંતી સ્ત્રી પાસે ઘૃત પૂરાવવું.

ૐ ઘૃતમાયુર્વૃદ્ધિકરં ભવતિ પરં જૈનદૃષ્ટિસમ્પર્કાત્
તત્સંયુક્તઃ પ્રદીપઃ પાતુસદાભાવ દુઃખે ભયઃ સ્વાહાઃ ॥

આ મંત્ર ત્રણવાર કહી ઘૃત પુરાવવો.

ૐ અર્હં પંચજ્ઞાન મહાજ્યોતિર્મયાય ધ્વાન્તઘાતિને
દ્યોતનાય પ્રતિમાયા દીપોભૂયાત્ સદાઽર્હતે ॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

એ મંત્ર ત્રણવાર કહી દીપ પ્રગટાવવો.

પછી કુંભની જમણી બાજુએ જ્યાં દીપને સ્થાપવો છે, ત્યાં કંકુનો સાથીઓ કરી ઉપર પલાળેલી માટીનું સ્થાન કરીએ તે ઉપર દીપ સ્થાપી વાસક્ષેપ લઈ મંત્ર બોલીએ.

ૐ અગ્નયોઽગ્નિકાયા એકેન્દ્રિયાજીવા નિરવદ્યા અર્હત્પૂજાયામ્ નિર્વ્યથાઃ સન્તુ, નિષ્પાપાઃ સન્તુ સદ્દગતયઃ સન્તુ ન મે સંઘટ્ટન હિંસાઽર્હદર્ચને ॥

એ મંત્ર ત્રણવાર ભણી (અંકુશ મુદ્રાથી) દીપ તથા અગ્નિ શુદ્ધ કરી એ હાર પહેરાવવો. દીપ કુંભ તથા પ્રભુની સન્મુખ આવે તે પ્રમાણે કુંભની જમણી બાજુએ સ્થાપન કરવો. જીવજંતુની જયણા જળવાય એ પ્રમાણે ઉપર ઢાંકણુ રાખવું. ઘૃત પૂરવાની અને દીવેટ બરાબર કરવાની કાળજી રાખવી. મહોત્સવ પૂર્ણ થાય ત્યાં લગી દીપક અખંડ રહેવો જોઈએ.

મહોત્સવ પૂર્ણ થયા બાદ કુંભ અને દીપકનું વિસર્જન કરવું.

શ્રી શારદા અને લક્ષ્મીપૂજનની સામગ્રી

(૧) શ્રીફળ નંગ ૨, (૨) કંકુ ગ્રામ ૨૫, (૩) નાડાછડી દડો ૧, (૪) રૂપિયા રોકડા ૫, (૫) સોપારી ગ્રામ ૧૦૦, (૬) ગુલાલ ગ્રામ ૫૦, (૭) અબીલ ગ્રામ ૫૦, (૮) કપુર બોક્ષ ૧, (૯) અગરબત્તી બોક્ષ ૧, (૧૦) કેસર ઘસેલી વાટકી ૨, (૧૧) અત્તર બાટલી ૨, (૧૨) પાન નાગરવેલના ૧૦ (૧૩) ચોપડાની સંખ્યા પ્રમાણે, (૧૪) સુકો મેવો,

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

(૧૫) ચોપડાની સંખ્યા મુજબ (૧૬) લીલા શ્રીફળ નંગ ૨, (૧૭) બાકી ચોપડાની સંખ્યા મુજબ, (૧૮) દીવો ઘૃત સાથે, (૧૯) પતાસા ગ્રામ ૨૫૦, (૨૦) છુટા પુષ્પો વિવિધ જાતિના, (૨૧) ફૂલના હાર, (૨૨) ચોખા ગ્રામ ૫૦૦, (૨૩) દુર્વા (ધ્રો. ધરો) લીલી, (૨૪) બાજોઠ નંગ ૨, (૨૫) બે શાંખા હલદર નંગ ૫, (૨૬) દશાંગી ધૂપ ગ્રામ ૫૦, (૨૭) ચાંદીના થાળ (લક્ષ્મીપૂજન માટે) રાખવા, (૨૮) લક્ષ્મીજી તથા સિક્કા, (૨૯) આંબાના પાન તોરણ યા ફૂલના, (૩૦) આરતિ, (૩૧) શુદ્ધ જલ, (૩૨) નવી કલમો, (૩૩) ખડિયા-શાહી, (૩૪) નવૈદ્ય કિ. ગ્રા. ૧ા, (૩૫) પંચામૃત વાટકો ૧, (૩૬) ગોળ-ધાણા વહેંચવા માટે.

નોંધ :- આ સંક્ષિપ્ત નોંધ છે. ચોપડાની સંખ્યા મુજબ વધુ વસ્તુઓ લેવી.

શ્રી નવકાર (નમસ્કાર) મહામંત્ર

શ્રી નમસ્કાર (નવકાર) મહામંત્રગર્ભિત-વજ્રપંજર-સ્તોત્રમ્

ૐ પરમેષ્ઠિ નમસ્કારં, સારં નવપદાત્મકં,
આત્મરક્ષાકરં વજ્ર-પંજરાભં સ્મરામ્યહમ્ ।।૧।।

ૐનમો અરિહંતાણં, શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતમ્ ।
ૐનમો સવ્વસિદ્ધાણં, મુખે મુખપટાંબરં ।।૨।।

ૐનમો આયરિયાણં, અંગરક્ષાતિશાયિની
ૐનમો ઉવજ્ઝાયાણં આયુધં હસ્તયોર્દૃઢમ્ ।।૩।।

ૐનમો (લોએ) સવ્વસાહૂણં, મોચકે પાદયોઃ શુભે ।
એસો પંચનમુક્કારો, શિલાવજ્રમયીતલે ।।૪।।

સવ્વપાવપ્પણાસણો, વપ્રો વજ્રમયો બહિઃ ।
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, ખાદિરાંગારખાતિકા ।।૫।।

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

સ્વાહાન્તં ચ પદં જ્ઞેયં, પઢમં હોઇ મંગલં ।
વજ્રોપરિ વજ્રમયં, પિધાનં દેહરક્ષણે ॥૬॥
મહાપ્રભાવા રક્ષેયં, ક્ષુદ્રોપદ્રવનાશિની ।
પરમેષ્ઠિપદોદ્ભૂતા, કથિતા પૂર્વસૂરિભિઃ ॥૭॥
યશ્ચૈવં (યશ્ચૈનાં) કુરુતે રક્ષાં । પરમેષ્ઠિપદૈઃ સદા ।
તસ્ય ન સ્યાદ્ ભયં વ્યાધિ-રાધિશ્ચાપિ કદાચન ॥૮॥

આત્મરક્ષાકર :–

નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આયરિયાણં
નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએ સવ્વસાહૂણં ॥
એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વપાવપ્પણાસણો ।
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હોઈ મંગલં ॥૧॥

શ્રી ઉવસ્સગ્ગ હરં-સ્તોત્રમ્

ઉવસ્સગ્ગહરં પાસ, વંદામિ કમ્મઘણમુક્કં ।
વિસહરવિસનિન્નાસં, મંગલકલ્લાણઆવાસં ॥ ૧ ॥
વિસહરફુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ ।
તસ્સ ગહ-રોગ-મારી-દુટ્ઠજરા જંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥
ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝપણામોવિ બહુફલો હોઇ ।
નરતિરિએસુવિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખદોગચ્ચં ॥ ૩ ॥
તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિકપ્પપાયવબ્ભહિએ ।
પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥
ઇઅ સંથુઓ મહાયસ, ભત્તિબ્ભરનિબ્ભરેણ હિઅએણ ।
તા દેવ ! દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ! ॥ ૫ ॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

બૃહચ્છાંતિ સ્તોત્રમ્
[મ્હોટી શાંતિ]

ભો ભો ભવ્યયાઃ શૃણુત વચનં, પ્રસ્તુતં સર્વમેતદ્,
યે યાત્રાયાં ત્રિભુવનગુરો-રાર્હતા ભક્તિભાજઃ ॥૧॥

તેષાં શાંતિર્ભવતુ ભવતામર્હદાદિપ્રભાવા-
દારોગ્યશ્રીધૃતિમતિકરી, ક્લેશવિધ્વંસહેતુઃ ? ॥૨॥

ભો ભો ભવ્યલોકા ! ઈહ હિ ભરતૈરાવતવિદેહસંભવાનાં સમસ્તતીર્થકૃતાં જન્મન્યાસનપ્રકંપાનંતરમવધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃ, સુઘોષાઘંટાચાલનાનંતરં સકલસુરાસુરેન્દ્રૈઃ સહ સમાગત્ય, સવિનયમર્હદ્ભટ્ટારકં ગૃહીત્વા, ગત્વા કનકાદ્રિશૃંગે, વિહિતજન્માભિષેકઃ શાંતિમુદ્ઘોષયતિ, યથા, તતોહં કૃતાનુકારમિતિ કૃત્વા 'મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથાઃ' ઇતિ ભવ્યજનૈઃ સહ સમેત્ય સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય, શાંતિમુદ્ઘોષયામિ, તત્પૂજાયાત્રાસ્નાત્રાદિમહોત્સવાનંતરમિતિ કૃત્વા કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતાં સ્વાહા.

ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવંતોર્હંતઃ સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિનસ્ત્રિલોકનાથાસ્ત્રિલોકમહિતાસ્ત્રિલોકપૂજ્યા-સ્ત્રિલોકેશ્વરાસ્ત્રિલોકોદ્યોતકરાઃ.

ૐ ઋષભ–અજિત–સંભવ–અભિનંદન–સુમતિ– પદ્મપ્રભ–સુપાર્શ્વ–ચંદ્રપ્રભ–સુવિધિ–શીતલ– શ્રેયાંસ–વાસુપૂજ્ય–વિમલ–અનંત–ધર્મ–શાંતિ–કુંથુ–અર–મલ્લિમુનિસુવ્રત–નમિ–નેમિ–પાર્શ્વ–વર્ધમાનાંતા જિનાઃ શાંતાઃ શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા.

ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુવિજયદુર્ભિક્ષકાંતારેષુ દુર્ગમાર્ગેષુ રક્ષન્તુ વો નિત્યં સ્વાહા.

ૐ હ્રીં શ્રીં ધૃતિ–મતિ–કીર્તિ–કાંતિ–બુદ્ધિ–લક્ષ્મી

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

મેધા-વિદ્યાસાધન-પ્રવેશનનિવેશનેષુ સુગૃહીતનામાનો જયંતુ તે જિનેંદ્રાઃ.

ૐ રોહિણી-પ્રજ્ઞપ્તિ-વજ્રશૃંખલા વજ્રાંકુશી-અપ્રતિચક્રા પુરૂષદત્તા-કાલી-મહાકાલી ગૌરી-ગાંધારી-સર્વાસ્ત્રામહાજ્વાલા માનવી-વૈરોટયા-અચ્છુપ્તા-માનસી-મહામાનસી ષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા.

ૐ આચાર્યોપાધ્યાયપ્રભૃતિચાતુર્વર્ણસ્ય શ્રીશ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ, તુષ્ટિર્ભવતુ, પુષ્ટિર્ભવતુ.

ૐ ગ્રહાશ્ચંદ્ર-સુર્યાંગારક-બુધ-બૃહસ્પતિ-શુક્રશનૈશ્ચર રાહુકેતુ-સહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમ-યમ-વરૂણ-કુબેર-વાસવાદિત્ય-સ્કંદ વિનાયકોપેતા યે ચાન્યેપિ ગ્રામ-નગર-ક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયતાં પ્રીયંતાં, અક્ષીણકોષકોષ્ઠાગારા નરપતયશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા.

ૐ પુત્ર-મિત્ર-ભ્રાતૃ-કલત્ર-સુહૃત્-સ્વજનસંબંધિ-બંધુવર્ગસહિતા-નિત્યં ચામોદપ્રમોદકારિણઃ, અસ્મિંશ્ચ ભૂમંડલાયતનનિવાસિ-સાધુસાધ્વીશ્રાવક-શ્રાવિકાણાં-રોગોપસર્ગવ્યાધિ દુઃખદુર્ભિક્ષદૌર્મનસ્યોપશમનાય શાંતિર્ભવતુ.

ૐ તુષ્ટિ-પુષ્ટિ-ઋદ્ધિ-વૃદ્ધિ-માંગલ્યોત્સવાઃ સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ પાપાનિ શામ્યંતુ દુરિતાનિ, શત્રવઃ પરાઙ્મુખા ભવંતુ સ્વાહા.

શ્રીમતે શાંતિનાથાય, નમઃ શાંતિવિધાયિને;
ત્રૈલોક્યસ્યામરાધીશ-મુકુટાભ્યર્ચિતાંઘ્રયે. ૧

શાંતિઃ શાંતિકરઃ શ્રીમાન, શાંતિં દિશતુ મે ગુરુઃ
શાંતિરેવ સદા તેષાં, યેષાં શાંતિર્ગૃહે ગૃહે. ૨

ઉન્મૃષ્ટરિષ્ટ-દુષ્ટ-ગ્રહગતિ-દુઃસ્વપ્ન-દુર્નિમિત્તાદિ;
સંપાદિતહિતસંપ-ન્નામગ્રહણં જયતિ શાંતે ૩

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રીસંઘજગજ્જનપદ-રાજાધિપ-રાજસન્નિવેશાનામ્
ગોષ્ઠિકપુરમુખ્યાણાં, વ્યાહરણૈર્વ્યાહરેચ્છાંતિમ્. ४.

શ્રીશ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રીજનપદાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીરાજાધિપાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીરાજસન્નિવેશાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીગોષ્ઠિકાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીપૌરમુખ્યાણાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીપૌરજનસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રીબ્રહ્મલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ, ૐ સ્વાહા ૐ સ્વાહા ૐ શ્રીપાર્શ્વનાથાય સ્વાહા.

એષા શાંતિઃ પ્રતિષ્ઠા-યાત્રા-સ્નાત્રાદ્યવસાનેષુ, શાંતિકલશં ગૃહીત્વા, કુંકુમ-ચંદન-કર્પૂરાગરૂ-ધૂપ-વાસ-કુસુમાંજલિસમેતઃ સ્નાત્રચતુષ્કિકાયાં શ્રીસંઘસમેતઃ શુચિશુચિવપુઃ પુષ્પ-વસ્ત્ર-ચંદનાભરણાલંકૃતઃ પુષ્પમાલાં કંઠે કૃત્વા શાંતિમુદ્ઘોષયિત્વા શાંતિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ.

નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષં,
સૃજંતિ ગાયંતિ ચ મંગલાનિ;
સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન્,
કલ્યાણભાજો હિ જિનાભિષેકે. १

શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ,
પરહિતનિરતા ભવંતુ ભૂતગણાઃ;
દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં,
સર્વત્ર સુખીભવતુ લોકઃ. २

અહં તિત્થયરમાયા,
સિવાદેવી તુમ્હ નયરનિવાસિની;
અમ્હ સિવં તુમ્હ સિવં,
અસિવોવસમં સિવં ભવતુ સ્વાહા. ३

ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યન્તે વિઘ્નવલ્લયઃ;
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે. ४

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

સર્વ મંગલમાંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણકારણમ્;
પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈન જયતિ શાસનમ્.

(અવસર હોય તો મનની સ્થિરતાથી પૂર્વ કે ઉત્તર દિશાએ અથવા સગવડ મુજબ ધૂપ દીપ સહિત એક કે વધારે સરસ્વતી મંત્રની માળા ગણે.)

" ઓ હ્રીં શ્રીં ક્લીં બ્લૂં હ્રીં ઐં નમઃ "

આ રીતે સર્વ પૂજન વિધિ પૂરી કર્યા બાદ ક્રિયામાં અજ્ઞાન દોષ વગેરે થયેલ હોય તેની હાથ જોડી આ શ્લોકો બોલતાં ક્ષમા યાચના–પ્રાર્થના કરે.

ક્ષમા :–

આજ્ઞાહીનં ક્રિયાહીનં. મંત્રહીનં ચ યત્કૃતમ્ ।
તત્સર્વ ક્ષમ્યતાં દેવિ ! પ્રસીદ પરમેશ્વરિ । ॥૧॥
આહ્વાનંનૈવ જાનામિ, ન જાનામિ વિસર્જનમ્ ।
પૂજા વિધિં ન જાનામિ, ક્ષમસ્વ પરમેશ્વરિ ॥૨॥

પ્રાર્થના :–

સરસ્વતિ ! મહાભાગે, ! વરદે કામ રૂપિણિ ।
વિશ્વ રૂપે વિશાલાક્ષિ, વિદ્યાં દેહિ મમેશ્વરિ ॥૧॥
સરસ્વતિ ! નમસ્તુભ્યં, વીણા પુસ્તક ધારિણિ ।
હંસ વાહન મારૂઢે ! વિદ્યા દાનં કુરૂષ્વ મે ॥૨॥

પછી યાચકોને યથાશક્તિ દાન દેવું.

નવ ગ્રહોના જાપ અને પ્રાર્થના

(૧) સૂર્યનો જાપ

ૐ હ્રીં રત્નાંકસૂર્યાય સહસ્રકિરણાય નમો નમઃ સ્વાહા.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

આ મંત્રની લાલ રંગની એક નવકારવાળી ગણવી પછી પ્રાર્થના કરવી.

પ્રાર્થના—

પદ્મપ્રભજિનેન્દ્રસ્ય, નામોચ્ચારેણ ભાસ્કર !;
શાન્તિં તુષ્ટિં ચ પુષ્ટિં ચ, રક્ષાં કુરૂ જયશ્રિયમ્

(૨) ચંદ્રનો જાપ

ૐ રોહિણીપતયે ચન્દ્રાય ૐ હ્રીં હ્રૂં દ્રીં ચન્દ્રાય નમઃ સ્વાહા.

આ મંત્રની સફેદ રંગની એક નવકારવાળી ગણવી.

પ્રાર્થના—

ચન્દ્રપ્રભજિનેન્દ્રસ્ય, નામ્ના તારાગણાધિપ !,
પ્રસન્નો ભવ શાન્તિં ચ, રક્ષાં કુરૂ જયશ્રિયમ્

(૩) મંગલનો જાપ

ૐ નમો ભૂમિપુત્રાય ભૂભૃકુટિલનેત્રાય વક્રવદનાય દ્રઃ સઃ મંગલાય સ્વાહા.

આ મંત્રની લાલ રંગની એક નવકારવાળી ગણવી.

પ્રાર્થના :—

સર્વદા વાસુપૂજ્યસ્ય, નામ્ના શાન્તિં જયશ્રિયમ્;
રક્ષાં કુરૂ ધરાસૂનો !, અશુભોऽપિ શુભો ભવ.

(૪) બુધનો જાપ

ૐ નમો બુધાય શ્રાં શ્રીં શ્રઃ દ્રઃ સ્વાહા.

આ મંત્રની લીલી અથવા નીલી એક નવકારવાળી ગણવી.

પ્રાર્થના :—

વિમલાનન્તધર્મારાઃ, શાન્તિઃ કુન્થુર્નમિસ્તથા;
મહાવીરશ્ચ તન્નામ્ના, શુભો ભવ સદા બુધ !.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

(૫) ગુરૂનો જાપ

ૐ શ્રાં શ્રીં શ્રૂં બૃહસ્પતયે સુરપૂજ્યાય નમઃ સ્વાહા.
આ મંત્રની પીળારંગની એક નવકારવાલી ગણુવી.

પ્રાર્થના :—

ઋષભાજિતસુપાર્શ્વા,-શ્ચાભિનન્દનશીતલૌ;
સુમતિઃસંભવઃ સ્વામી શ્રેયાંસશ્ચ જિનોત્તમા.
એતત્તીર્થકૃતાં નામ્ના, પુજયા ચ શુભો ભવ;
શાન્તિં તુષ્ટિં ચ પુષ્ટિં ચ, કુરૂ દેવગણાર્ચિત !.

(૬) શુક્રનો જાપ

ૐ યઃ અમૃતાય અમૃતવર્ષણાય દૈત્યગુરવે નમઃ સ્વાહા ।
આ મંત્રની સફેદ રંગની એક નવકારવાલી ગણુવી.

પ્રાર્થના :—

પુષ્પદન્તજિનેન્દ્રસ્ય, નામ્ના દૈત્યગણાર્ચિત !;
પ્રસન્નો ભવ શાન્તિ ચ, રક્ષાં કુરૂ જયશ્રિયમ

(૭) શનિનો જાપ

ૐ શનૈશ્ચરાય ૐ ક્રૌં હ્રીં ક્રૌંડાય નમઃ સ્વાહા.
આ મંત્રની કાળા રંગની એક નવકારવાલી ગણુવી.

પ્રાર્થના :—

શ્રી સુવ્રતજિનેન્દ્રસ્ય, નામ્ના સૂર્યાંગસમ્ભવ !;
પ્રસન્નો ભવ શાન્તિ ચ, રક્ષાં કુરૂ જયશ્રિયમ્.

(૮) રાહુનો જાપ

ૐ હ્રીં શ્રાં શ્રીં ઘઃ ઘઃ ઘઃ પિંગલનેત્રાય કૃષ્ણરૂપાય
રાહવે નમઃ સ્વાહા.

આ મંત્રની કાળા રંગની નવકારવાલી ગણુવી.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

પ્રાર્થના :–

શ્રી નેમિનાથ તીર્થેશ ! નામ્ના ત્વં સિંહિકાસુત ।
પ્રસન્નો ભવ શાન્તિં ચ, રક્ષાં કુરૂ જયશ્રિયમ્.

(૯) કેતુનો જાપ

ૐ ક્રાં ક્રીં ક્રૂં ટઃ ટઃ ટઃ છત્રરૂપાય રાહુતનવે કેતવે નમઃ સ્વાહા.

આ મંત્રની કાળારંગની માળા ગણવી.

પ્રાર્થના :—

રાહોઃ સપ્તમરાશિસ્થઃ, કારણે દશ્યોડમ્બરે;
શ્રીમલ્લિ પાર્શ્વયોર્નામ્ના, કેતો ! શાન્તિંશ્રિયંકુરૂ.

નવગ્રહના ટૂંકા જાપો

૧ ૐ સૂર્યાય નમઃ	૬ ૐ શુક્રાય નમઃ
૨ ૐ ચન્દ્રાય નમઃ	૭ ૐ શનૈશ્ચરાય નમઃ
૩ ૐ મંગલાય નમઃ	૮ ૐ રાહવે નમઃ
૪ ૐ બુધાય નમઃ	૯ ૐ કેતવે નમઃ
૫ ૐ ગુરવે નમઃ	

મહા–પ્રભાવશાલી મંત્ર સંગ્રહ

૧. ૐ નમઃ શ્રી શાંતિદેવાય સર્વારિષ્ટશાંતિકરાય, હ્રાઁ હ્રીઁ હ્રૂઁ હ્રૈઁ હ્રઃ, અસિઆઉસા, મમ (અમુકસ્ય, શ્રીસંઘસ્ય) સર્વવિઘ્નશાંતિં કુરૂ કુરૂ, મમ, (અમુકસ્ય, શ્રીસંઘસ્ય) તુષ્ટિં પુષ્ટિં કુરૂ કુરૂ સ્વાહા.

૨. ૐ નમોઽર્હતે ભગવતે શ્રીમતે શ્રીચિંતામણિપાર્શ્વનાથાય તીર્થંકરાય રત્નત્રયરૂપાય અનંતચતુષ્ટયસહિતાય

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

ધરણેન્દ્રફણમૌલિમંડિતાય સમવસરણલક્ષ્મીશોભિતાય ઇંદ્ર-ધરણેંદ્ર-ચક્રવર્ત્યાદિપૂજિતપાદપદ્માય કેવલજ્ઞાન લક્ષ્મીશોભિ-તાય જિનરાજ-મહાદેવા-ષ્ટાદશદોષરહિતાય ષટચત્વારિંશદ્-ગુણ સંયુક્તાય પરમગુરૂ-પરમાત્મને સિદ્ધાય બુદ્ધાય ત્રૈલો-ક્યપરમેશ્વરાય દેવાય સર્વસત્ત્વહિતકરાય ધર્મચક્રાધિશ્વરાય સર્વવિદ્યાપરમેશ્વરાય ત્રૈલોક્યમોહનાય ધરણેંદ્રપદ્માવતીસહિ-તાય અતુલબલ-વીર્ય-પરાક્રમાય અનેકદેવદાનવકોટિ મુકુટ-ઘૃષ્ટપાદપીઠાય બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-રૂદ્ર-નારદ-ખેચરપૂજિતાય સર્વ-ભવ્ય જનાનંદકરાય સર્વજીવવિઘ્નનિવારણસમર્થાય શ્રી પાર્શ્વનાથદેવાધિદેવાય નમોસ્તુતે શ્રી જિનરાજપૂજનપ્રસાદાદ્ મમ સેવકસ્ય સર્વદોષ-રોગ-શોક-ભય-પીડાવિનાશનં કુરૂ કુરૂ. સર્વશાંતિં તુષ્ટિં પુષ્ટિં કુરૂ કુરૂ સ્વાહા.

૩. શ્રી પાર્શ્વનાથપૂજન પ્રસાદાદ્ મમ અશુભાનિ પાપાનિ છિંધિ છિંધિ, મમ અશુભકર્મોપાર્જિતદુઃખાનિ છિંધિ છિંધિ, મમ પરદુષ્ટજનકૃતમંત્ર-તંત્ર દૃષ્ટિ-પુષ્ટિ-છલછિદ્રાદિદોષાન્ છિંધિ છિંધિ, મમ અગ્નિ-ચૌર-જલ-સર્પવ્યાધિં છિંધિ છિંધિ. મારીકૃતોપદ્રવાન્ છિંધિ છિંધિ ડાકિની-શાકિની-ભૂત-ભૈરવાદિકૃતોપદ્રવાન્ છિંધિ છિંધિ. સર્વભૈરવ-દેવ-દાનવ-વીર-નર-નારી-સિંહ-યોગિનીકૃતવિઘ્નાન્ છિંધિ છિંધિ. ભવનવાસિ - વ્યંતર - જ્યોતિષ - વિમાનવાસિદેવ-દેવીકૃતદોષાન્ છિંધિ છિંધિ. અગ્નિકુમારકૃતવિઘ્નન્ છિંધિ છિંધિ. ઉદધિકુમારકૃતવિઘ્નાન્ છિંધિ છિંધિ. સ્તનિતકુમારકૃતવિઘ્નન્ છિંધિ છિંધિ. દ્વીપકુમારભયાનિ છિંધિ છિંધિ. વાતકુમાર-મેઘકુમારકૃતવિઘ્નાન્ છિંધિ છિંધિ. ઇત્યાદિ દશદિક્પાલદેવકૃતવિઘ્નાન્ છિંધિ છિંધિ. રાક્ષસ-વેતાલ દૈત્ય-દાનવ-યક્ષાદિકૃતદોષાન્ છિંધિ છિંધિ. નવગ્રહકૃત ગ્રામ-નગરપીડાં છિંધિ છિંધિ. સર્વાષ્ટકુલનાગજનિતવિષભયાનિ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

છિંધિ છિંધિ. સર્વગ્રામ-નગર-દેશરોગાન્ છિંધિ છિંધિ. સર્વસ્થાવર-જંગમ-વૃશ્ચિક-દષ્ટિવિષજાતિસર્પાદિકૃતવિષદોષાન્ છિંધિ છિંધિ સર્વસિંહ-અષ્ટાપદ-વ્યાઘ્ર-વ્યાલ-વનચરજીવ-ભયાનિ છિંધિ છિંધિ. પર શત્રુકૃતમારણોચ્ચાટન-વિદ્વેષણ-વશીકરણાદિદોષાન્ છિંધિ છિંધિ. સર્વદેશ પુરમારીં છિંધિ છિંધિ. સર્વગોવૃષભાદિ તિર્યઙ્મારીં છિંધિ છિંધિ. સર્વ-ફલ-પુષ્પ-લતામારીં છિંધિ છિંધિ સ્વાહા.

૪. ૐ આઁ ક્રૌઁ હ્રીઁ શ્રીઁ વૃષભાદિવર્ધમાનચતુર્વિંશતિ-તીર્થંકરમહાદેવાધિદેવાઃ પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં. મમ પાપાની શામ્યંતુ, ઘોરોપસર્ગાઃ સર્વવિઘ્નાઃ શામ્યંતુ. ૐ આં ક્રૌં હ્રીં શ્રીં રોહિણ્યાદિમહાદેવ્યઃ અત્ર આગચ્છંતુ આગચ્છંતુ. સર્વદેવતાઃ પ્રીયંતા પ્રીયંતાં.

૫. ૐ નમો ભગવતિ ! ચક્રેશ્વરિ ! જ્વાલામાલિનિ ! પદ્માવતિ દેવિ !, મહાકાલી દેવી અસ્મિન્ જિનેંદ્રભવને આગચ્છ આગચ્છ, એહિ એહિ, તિષ્ઠ તિષ્ઠ, બલિં ગૃહાણ ગૃહાણ. મમ ધન-ધાન્ય-સમૃદ્ધિં કુરુ કુરુ, સર્વભવ્યજીવાનંદં કુરુ કુરુ, સર્વદેશ-ગ્રામ-પુરમધ્યે ક્ષુદ્રોપદ્રવ-સર્વદોષ-મૃત્યુપીડા વિનાશનં કુરુ કુરુ, સર્વસ્વચક્ર-પરચક્ર ભયનિવારણં કુરુ કુરુ, સર્વદેશ-ગ્રામ-પુરમધ્યે સુભિક્ષં કુરુ કુરુ, સર્વવિઘ્નશાંતિ કુરુ કુરુ સ્વાહા.

૬. ૐ આઁ ક્રૌઁ હ્રીઁ શ્રીઁ ચક્રેશ્વરી-જ્વાલામાલિની-પદ્માવતી મહાકાલી મહાદેવ્યઃ પ્રીયંતાં પ્રાયંતાં. ૐ આં ક્રૌં હ્રીં શ્રીં માણિભદ્રાદિ યક્ષકુમાર દેવાઃ પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં. સર્વજિનશાસનરક્ષકદેવાઃ પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં. શ્રીઆદિત્ય-

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

સોમ-મંગલ-બુધ-બૃહસ્પતિ-શુક્ર-શનિ-રાહુ-કેતવઃ સર્વ-નવગ્રહાઃ પ્રીયંતાં પ્રસીદંતુ. દેશસ્ય રાષ્ટ્રસ્ય પુરસ્ય રાજ્ઞઃ કરોતુ શાંતિ ભગવાન્ જિનેંદ્રઃ.

યત્ સુખં ત્રિષુ, લોકેષુ વ્યાધિ-વ્યસનવર્જિતમ્ ।
અભયં ક્ષેમમારોગ્યં, ભદ્રમસ્તુ ચ મે સદા. ૧.
યદર્થં ક્રિયતે કર્મ, સકીર્તિ નિત્યમુત્તમમ્ ।
શાંતિકં પૌષ્ટિકંચૈવ. સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિદમ્. ૨.

॥ जैन जयति शांसनम् ॥

: ઇચ્છિત કાર્ય સિદ્ધ મંત્ર :

ૐ હ્રીં ક્લીં સુમતિનાથ જિંનેદ્રાય મહાકાલીકાય નમઃ ॥

આ મંત્ર ૧૦૮ વાર ગણુવો. ઘીનો દીપ, ધૂપ, સફેદ વસ્ત્ર પહેરવાં, ઉપકરણુ રૂપાનાં રાખવાં, સાચા મોતીની અથવા સફેદ સૂતરની નવકારવાલીથી જાપ કરે. પ્રભુજીને દૂધને પખાલ કરી કેસરમાં બરાસ ઘસીને હંમેશાં પૂજા કરવી. પુષ્પ સફેદ ચઢાવવા, ઉપર મૂજબ વિધિપૂર્વક આ મંત્ર જપવાથી વાંચ્છિત સિદ્ધિ થાય છે.

: વિદ્યા સાધવાનો સરસ્વતી મંત્ર :

" ૐ હ્રીં શ્રીં ક્લીં વાગ્વાદિનિ સરસ્વતિ મમ જિવ્હાગ્રે વાસં કુરુ કુરુ સ્વાહા." ૨૯ દિવસ સુધી રોજ ૧૦૮ વાર જાપ કરે. તેથી વિદ્યા પ્રાપ્તિ થાય.

: સરસ્વતી મંત્ર :

" ૐ હ્રીં વદવદ વાગ્વાદિની ભગવતિ સરસ્વતિ શ્રુતદેવી ! મમ જાડ્યં હર હર સ્વાહા શ્રી ભગવત્યૈ નમઃ સ્વાહા ઠઃઠઃઠા સ્વાહા " વિધિપૂર્વક ત્રણુ માસ સુધી શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી હંમેશાં ૧૦૮ વખત જાપ કરવો.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી મહાવીર સ્વામીને નમઃ

મંગલં ભગવાન વીરો, મંગલં ગૌતમઃ પ્રભુ;
મંગલં સ્થુલભદ્રાદ્યા, જૈનો ધર્મોસ્તુ મંગલં.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથાયનમઃ
પ. પૂ. ભટ્ટારક જૈનાચાર્ય શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજીશ્રો નમઃ
શ્રી મહાકાલી પ્રસાદાત્ શ્રીમુખ હૂજૂર

શ્રી જૈન શારદા પૂજન વિધિ

પૂજન સમય પહેલા જે સ્થળે પૂજન કરવું હોય એ પૂજા યોગ્ય ગૃહને કે જગ્યાને સુશોભિત કરવી.

શુભ દિવસ મુહૂર્તે ચોઘાડયામાં પૂર્વાભિમુખ કે ઉત્તરાભિમુખ શુધ્ધ બાજઠ કે પાટલા-પેઢી ઉપર રખાવવા ત્રણ નવકારમંત્ર ગણાવવા બાજુમાં કુંભ-દીપ સ્થાપના રખાવવી ધૂપ ચાલુ રખાવવો.

ચોપડાઓનું પૂજન કરનારા એકી સંખ્યામાં રાખવા દરેકના જમણા હાથે તેમજ ખડીયા કલમ આદિને નાડાછડી બંધાવવી કેશર કંકુ તિલક કરવું શારદાદેવીની મૂર્તિ કે છબી સન્મુખ અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરવી દર વખતે સાથે પૂજન કરવું.

સર્વ સામગ્રી તપાસી લેવી નવકારમંત્ર ગણતાં ચોપડા ખોલી શુભ મૂર્હુત લખવાની શરૂઆત કરવી નીચે લખ્યા મુજબ નવા ચોપડામાં લખવું.

શ્રી ગૌતમ સ્વામીની લબ્ધિ હોજો

૮	૩	૪
૧	૫	૯
૬	૭	૨

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી ૧૧

વંદે વીરમ્, શ્રી પરમાત્માને નમઃ શ્રી સદ્ગુરૂભ્યો નમઃ શ્રી ગૌતમ સ્વામીની લબ્ધિ હોજો, શ્રી કેશરીયાજીનો ભંડાર ભરપુર હોજો, શ્રી ભરતચક્રવર્તિની રિદ્ધિ હોજો, શ્રી બાહુબલીજીનુ બલ હોજો, શ્રી અભયકુમારની બુદ્ધિ હોજો, શ્રી કયવન્ના શેઠનું સૌભાગ્ય હોજો, શ્રી ધન્ના શાલીભદ્રની સંપતિ હોજો, શ્રી જીનેન્દ્રસાગર સૂરિની આશીષ હોજો, શ્રી મહાકાલીજીની મહેર હોજો અને શ્રી જિન શાસનની પ્રભાવના હોજો.

(આટલું લખ્યા પછી નવી સાલ મહિનો દિવસ વગેરે લખવું.)

સંવત ૨૦૩......ના આસો વદી ૦)) યા (કારતક સુદી ૧) વાર........ તા. .... સને ૧૯૮... ના રોજ....... પૂજન કર્યું છે.

ત્યાર પછી નીચે લખ્યા મુજબ ૧ થી ૯ સુધી મેરૂના (પર્વત પર્વત શિખરની જેમ શ્રી (અક્ષર) લખવા ચોપડો ઑંકડો નાનો હોય તો સાત કે પાંચ પણ શ્રી લખાય છે. ત્યાર પછી કેશર (કુંકુમ) થી સ્વસ્તિક (સાથિઓ) કરવો. તેના ઉપર અખંડ નાગરવેલનું પાન મુકવું અને તે પાન ઉપર સોપારી એલચી, લવંગ અને રૂપાનાણું મુકવું પછી પછી શારદાજીને ફરતી જલધારા દેવડાવવી શ્રી સદ્ગુરૂ મંત્રિત વાસક્ષેપ અક્ષત અને પુષ્પની કુસુમાંજલી હાથમાં લઈ ચોપડા ઉપર તે કુસુમાંજલી ક્ષેપવી (મુકવી)

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

ૐ અર્હં નમઃ

શ્રી   શ્રી   શ્રી

લાભ   શ્રી શ્રી   શુભ

શ્રી શ્રી શ્રી

શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી

શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી

શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી

શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી

શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી

શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી

卐

મંગલં ભગવાન વીરો   મંગલં ગૌતમ પ્રભુઃ
મંગલં સ્થુલભદ્રાદ્યાઃ   જૈનો ધર્મોઽસ્તુ મંગલં ॥

(૧) આહ્વાન : ૐ શ્રી શારદા દેવી ! મમ ગૃહે આગચ્છ આગચ્છ સ્વાહાઃ

(૨) સ્થાપના : ૐ શ્રી શારદા દેવી ! મમ ગૃહે તિષ્ઠ તિષ્ઠ સ્વાહાઃ

(૩) સંનિધાન : ૐ શ્રી શારદા દેવી મમ ગૃહે સાંનિધ્યં કુરુ કુરુ સ્વાહાઃ

(૧) હાથવડે અંજલી કરીને અનામિકાના મૂળના પર્વને અંગુઠામાં જોડવાથી થાય છે.

(૨) ઉપરની મુદ્રાને જ નીચા મુખવાળી કરતાં બને છે.

Jain Education International   For Private & Personal Use Only   www.jainelibrary.org

(૩) બન્ને હાથની મુઠી વાળી ભેગી કરી અંગુઠાને ઉંચા કરવાથી થાય છે.

પૂજન વિધિ સમજણ : (૧) જળ (૨) ચંદન (૩) પુષ્પ (૪) ધૂપ (૫) દીપ (૬) અક્ષત (૭) નૈવેદ્ય (૮) ફળ વગેરેથી પૂજન કરવું.

શ્રી પંચ પરમેષ્ઠી મંત્ર સ્તોત્રમ્

સુણો એ માડી શારદા વીણા ધારણી માત
અરજ કરું મા સરસ્વતી ધ્યાને ધરોને માવડી
પોથી ન આવડે વાંચતા સમજ પડે ન લગાર
આવડે ન માળા ફેરવતાં મારે કેમ રીઝવવા માત
વાણી દેજો મીઠડી વસી રસના એ માત
પૂજન અર્ચન સત્કારજો હંસ વાહિની માત

વાણી તિહુઅણ સામિણી સરિદેવી જક્ખરાય ગણિપડિમા
ગહદિસિપાલ સુરિંદા સયાવિ રક્ખંતુ જિણભત્તે

સ્વઃશ્રિયૈ શ્રીમદર્હન્તઃ સિદ્ધાઃ સિદ્ધિપુરીપદમ્
આચાર્યાઃ પંચધાચરં વાચકા વાચનાં વરામ્ ૧

સાધવઃ સિદ્ધિ સહાય્યં વિતન્વન્તુ વિવેકિનામ્
મંગલાનાં ચ સર્વેષા માદ્યં ભવતિ મંગલમ્ ૨

અર્હમિત્યક્ષરં માયા બીજં ચ પ્રણવાક્ષરમ્
એનદ્ નાના સ્વરૂપંચ, ધ્યેયં ધ્યાયન્તિ યોગિનઃ ૩

હૃત્પદ્મષોડશદલ સ્થાપિતં ષોડશાક્ષરમ્
પરમેષ્ઠિસ્તુતિ બીજં ધ્યાયેદક્ષરદં સુદા ૪

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

મંત્રાણામાદિમં મંત્રં તંત્રં વિઘ્નૌઘનિગ્રહે
યે સ્મરન્તિ સદૈવેનં તે ભવન્તિ જિનપ્રાભાઃ ૫

(શારદા દેવીની સ્તુતી કર્યા પછી પૂજન કરવું)

(૧) **પંચામૃતપૂજા :** ૐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલજ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિકાયૈ હંસગામિણ્યૈ સરસ્વત્યૈ સમર્પયામિ સ્વાહાઃ (પંચામૃતના સુક્ષ્મ છાંટણા કરવા)

(૨) **જલપૂજા :** ૐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલજ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિકાયૈ હંસાગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ જલં સમર્પયામિ સ્વાહા : (સુક્ષ્મ જલના છાંટણા કરવા)

(૩) **ચંદનપૂજા :** ૐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલજ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ હંસગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ ચંદનં-ગંધં સમર્પયામી સ્વાહાઃ (કેસર-ચંદન-અત્તરના સુક્ષ્મ છાંટણા કરવા)

(૪) **પુષ્પ પૂજા :** ૐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલજ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિકાયૈ હંસગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ પૂષ્પાણિ સમર્પયામિ સ્વાહાઃ (ચોપડા પર પુષ્પો મુકવા શારદા છબી મૂર્તિને માળા પહેરાવવી.)

(૫) **ધુપ પૂજા :** ૐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલજ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિકાયૈ હંસગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ ધુપમાઘ્રાપયામિ સ્વાહાઃ (ધુપ ફેરવવું ચોપડાની ડાબી બાજુ રાખવું.)

(૬) **દીપક પૂજા :** ૐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલજ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિકાયૈ હંસગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ દીપં દર્શયામિ સ્વાહાઃ (દીપક પૂજા કરી ચોપડાની જમણી બાજુ રાખવું.)

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

(૭) **અક્ષત પૂજા :** ॐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલજ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિકાયૈ હંસગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ અક્ષતાન્ સમર્પયામિ સ્વાહાઃ (અક્ષત (ચોખા) મુકવા તથા ચોપડાને વધાવવું.)

(૮) **નૈવેદ્ય પુંજા :** ॐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલ-જ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિકાયૈ શ્રી હંસગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ નૈવેદ્યં સમર્પયામિ સ્વાહાઃ (નૈવેદ્ય-મીઠાઈ આગળ ધરે મુકવી).

(૯) **ફળ પુંજા :** ॐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલ જ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશકાયૈ શ્રી હંસગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ ફલાનિ સમર્પયામિ સ્વાહાઃ (શ્રીફળ તથા બીજા ફળો મુકવા).

(૧૦) **અર્ધ્ય પુંજા :** ॐ હ્રીં શ્રીં ભગવત્યૈ કેવલ-જ્ઞાન સ્વરૂપાયૈ લોકાલોક પ્રકાશિયૈ શ્રી હંસ ગામિણ્યૈ શ્રી સરસ્વત્યૈ અર્ધ્યં સર્વોપચારાન્ સમર્પયામિ સ્વાહાઃ

(બે શાંખીહલદર – અબિલ – કંકુ – ગુલાલ તથા પૈસા રૂપાનાણું, મેવો આદિ તમામ ચીજો મૂકાવવી).

(આ પ્રમાણે દ્રવ્ય પૂજન કર્યાં બાદ ક્ષમાપના લેવી ને સ્તોત્ર સાંભળવું – બોલવું).

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

।। શ્રી શારદાસ્તોત્રમ્ ।।

વાગ્દેવતે ! ભક્તિમતાં સ્વશક્તિકલાપવિત્રાસિત વિગ્રહા મે ।
બોધં વિશુદ્ધં ભવતી વિધત્તાં, કલાપવિત્રા સિતવિગ્રહા મે ।।૧।।

અંકપ્રવીણા કલહંસપત્રાકૃતસ્મરેણાનમતાં નિહન્તુમ્ ।
અંકપ્રવીણા કલહંસપત્રા સરસ્વતી શશ્વદપોહતાં વઃ ।।૨।।

બ્રાહ્મી વિજેષીષ્ટ વિનિદ્રકુન્દપ્રભાઽવદાતા ઘનગર્જિતસ્ય ।
સ્વરેણ જૈત્રી ઋતુના સ્વકીયપ્રભાઽવદાતા ઘનગર્જિતસ્ય ।।૩।।

મુક્તાક્ષમાલા લસદોષધીશાઽભિશુજજ્વલા ભાતિ કરે ત્વદીયે ।
મુક્તાક્ષમાલા લસદોષ ધીશા યાં પ્રેક્ષ્ય ભેજે મુનયોઽપિ હર્ષમ્ ।।૪।।

જ્ઞાનં પ્રદાતું પ્રવણા મમાતિશયાલુનાના ભવ પાતકાનિ ।
ત્વં નેમુષાં ભારતિ ! પુંડરીકશયાલુ નાના ભવ પાતકાનિ ।।૫।।

પ્રૌઢ પ્રભાવા સમપુસ્તકેન ધ્યાતાઽસિ યેનામ્બ ! વિરાજિહસ્તા ।
પ્રૌઢ પ્રભાવા સમપુસ્તકેન વિદ્યાસુધા પુરમ દૂર દુઃખા ।।૬।।

તુલ્યં પ્રણમા ક્રિયતે ન યેન મરાલયેન પ્રમદેન માતઃ ! ।
કીર્તિપ્રતાપૌ ભુવિ તસ્ય નમ્રમરાલયે ન પ્રમદેન માતઃ ।।૭।।

રુચ્યાઽરવિન્દભ્રમદં કરોતિ વેલં યદી યોઽર્ચતિ તેઽઙ્ઘ્રિયુગ્મમ્ ।
રુચ્યાઽરવિન્દભ્રમદં કરોતિ સ સ્વસ્ય ગોષ્ઠી વિદુષાં પ્રવિશ્ય ।।૮।।

પાદપ્રસાદાત્ તવ રૂપ–સમ્પત્–લેખાભિરામોદિત માનવેશઃ ।
ભવેન્નરઃ સૂક્તિભિરમ્બ ! ચિત્રોલ્લેખાભિરામોદિત માનવેશઃ ।।૯।।

સિતાંશુકાં તે નયનાભિરામાં મૂર્તિં સમારાધ્ય ભવેન્મનુષ્યઃ ।
યેન સ્થિતં ત્વામનુ સર્વતીર્થ્યૈઃ સભાજિતામાનતમસ્તકેન ।

દુર્વાદિનાં નિર્દલિતં નરેન્દ્રસભાજિતા માનત મસ્તકેન ॥૧૧॥

સર્વજ્ઞવકત્ર વરતા મર સાંકલીના પ્રીણાતુ વિશ્રુતયશા શ્રુતદેવતાનઃ ॥૧૨॥

ક-લુપ્તસ્તુતિર્નિવિડભક્તિ જડત્વપૃકતૈ
ગુંમ્ફૈર્ગિરામિતિ ગિરામધિદેવતા સા ।
બાલોડનુકંપ્ય ઈતિ રોપયતુ પ્રસાદ
સ્મેરાં દશાં સમયિ જિનપ્રસૂરિવર્ણ્યા ॥૧૩॥

* ❀ *

આરતી

જય જય આરતી દેવી તમારી, આશા પૂરો હે માત અમારી જય૦
વીણા પુસ્તક કર ધરનારી, અમને આપો બુદ્ધિ સારી જય૦
જ્ઞાન અનંત હૃદય ધરનારી, તમને વંદે સહુ નરનારી જય૦
માત સરસ્વતી સ્તુતિ તમારી, કરતાં જગમાં જયજયકારી જય૦
આરતી કરું મા ભારતી તારી, જ્યોતિ રૂપે તું વિઘ્ન વિદારી
જ્ઞાન પ્રકાશે તિમિર વિનાશે, વાસે મનમાં ભાવના સારી આ૦
તું વિશ્વ માતા જગતવિખ્યાતા, માતા કહીએ મોહનગારી
કષ્ટને કાપો શાંતિને આપો કરો નિર્મલ દેહ અમારી આ૦

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

આરતી ઉતાર્યા પછી ગૌતમાષ્ટક મોટી શાન્તિ સ્થિરતા મુજબ સાત કે નવસ્મરણ બોલી યથા યોગ્ય રીતે દાન અપાવું.

અંગૂઠે અમૃત વસે, લબ્ધિ તણા ભંડાર ૧
તે ગુરુ ગોતમ સમરીએ વાંછિત ફળ દાતાર
પ્રભુ વચને ત્રિપદી લહી, સૂત્ર રચે તેણી વાર ૨
ચૌદે પૂરવમાં રચે, લોકાલોકા વિચાર
ભગવતી સૂત્રે ધૂર નમી, બંભી લીપી જયકાર
લોક લોકોત્તર સુખભણી, ભાખી લીપી અઢાર ૩
વીર પ્રભુ સુખીયા થયા, દીવાળી દિન સાર
અંતર મુહૂરત તત્ ક્ષણે, સુખીયો સહુ સંસાર ૪
કેવલજ્ઞાન લહે યદા, શ્રી ગૌતમ ગણધાર
સુરનર હરખ ધરી તદા, કરે મહોત્સવ ઉદાર ૫
સુરનર પરષદા આગળે, ભાખે શ્રી શ્રુતનાણ
નાણ થકી જગ જાણીએ, દ્રવ્યાદિક ચૌઠાણ ૬
તે શ્રુત જ્ઞાનને પૂજીએ, દીપ ધૂપ મનોહર
વીર આગમ અવિચળ રહો, વરસ એકવીસ હજાર ૭
શાસન શ્રી પ્રભુ વીરનું, સમજે જે સુવિચાર
ચિદાનંદ સુખ શાશ્વતા, પામે તે નરનાર ૮
સર્વ મંગલ માંગલ્યં સર્વકલ્યાણ કારણમ્
પ્રધાનં સર્વધર્માણાં જૈનં જયંતિ શાસનમ્ ૯

* *

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

નિર્વાણ

અમાસની અંધારી રાતે મહાન જ્યોત બુઝાઈ
ધરતી પર અંધકાર છવાયો, માનવ ગયાં મુંઝાઈ
ત્યાં તો ગાજ્યાં દેવદુંદુભી દિવ્ય વાણી સંભળાઈ
'આનંદો હે લોક પૃથ્વીના, વીરે મુક્તિ પાઈ ! !'
જ્યોતમાં જ્યોત મળી ગઈ જ્યારે રાત થઈ ગઈ કાળી
ઘર ઘરમાં દીવડા પ્રગટાવ્યા અંતરને અજવાળી
એનું નામ દિવાળી

પાવાપુરીમાં પ્રભુએ જ્યારે છેલ્લી આંખડી ઢાળી
દેવદુંદુભી થયાં ગગનમાં તારક દીપ પ્રજાળી
એનું નામ દિવાળી

આસો માસને અંતે રે ભગવંતે કર્યું પ્રયાણ
નાશવંત આ દેહ તજીને પામ્યાં પદ નિર્વાણ !
ધરતી પરનો સૂર્ય આથમ્યો
દિશા થઈ અંધિયારી...ઘર ઘરમાં
અંતિમ ઘડીએ ગુરુ ગૌતમને દૂર કર્યાં ભગવાને
મોહરૂપી અંધકાર ટળ્યોને ઝળક્યાં કેવળજ્ઞાને !
જીવનને મૃત્યુથી જેણે જગને દીધું ઉજાળી...ઘર ઘરમાં
પચ્ચીસો વરસો વીત્યાં પણ જ્યોત હજી ઝગમગતી
જુગ જુગ સુધી રે'શે દુનિયા દીપાવલી ઉજવતી
પરમ પાવની પ્રેમળ-જ્યોતિ દેતી પાપ પખાળી
ઘર ઘરમાં દીવડા પ્રગટાવ્યા, અંતરને અજવાળી
એનું નામ દિવાળી ! !

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

નુતન વર્ષા આશિષ

સદા આનંદની ચઢતી, સદા મંગળ સહુ હોજો,
જગતમાં શાન્તિ સહુ પામો, નૂતન વર્ષે નવી આશી.
શમો ઝઘડા વધો મૈત્રી, દયાનું રાજ્ય વર્તાજો,
વધોને જ્ઞાનની જ્યોતિ નૂતન વર્ષે નવી આશી.
સુખી થાઓ કરો કાર્યો, ભલાં જે ધર્મના ઉંચા,
છવાજો સત્ય સર્વત્ર, નૂતન વર્ષે નવી આશી.
પ્રભુના ભક્ત બહુ થાજો, અનંતા સદ્‌ગુણો પ્રગટો.
ટળો સહુ દોષ કર્મોના, નૂતન વર્ષે નવી આશી.
નૂતન શક્તિ નૂતન ભક્તિ નૂતન સેવા નૂતન શોધો,
ભલી કીર્તિ ભલી વિદ્યા, નૂતન વર્ષે નવી આશી.
સદા લક્ષ્મી વધો સારી, મળોને મંગલો સઘળાં;
બુદ્ધ્યબ્ધિ બહુ ચિરંજીવો, નૂતન વર્ષે નવી આશી.

સંવત શોધવાની રીત

૧ ઈસ્વીસનમાં ૫૬ ઉમેરવાથી વિક્રમ સંવત આવશે.

૨ ખ્રસ્વીસનમાં ૫૨૬ ઉમેરવાથી વીર સંવત આવશે.

૩ વીક્રમ સંવતમાં ૪૭૦ ઉમેરવાથી વીર સંવત આવશે,

૪ વીર સંવતમાં ૪૭૦ બાદ કરવાથી વિક્રમ સંવત આવશે.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથાય નમઃ
પ. પૂ. ભટારક જૈનાચાર્ય શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરેભ્યો નમઃ
શ્રી મહાકાલી પ્રસાદાત્ શ્રી સુખહૂજુર

શ્રી મહાલક્ષ્મી પુજા-વિધિ

આહ્વાનં ધનસ્થાપનં ધનકનક કરં ધાન્યસ્ય સંવર્ધનમ્
નાલીકેર સશર્કરં ધુતયુતં દુગ્ધૈર્દધિસ્નાપનમ્
જાતીચન્દમિશ્ર - કેશરચ્છટા પંચામૃતૈઃ પૂજનમ્ ॥
લક્ષ્મી સ્નાનાકરં સુવસ્ત્રભરણં દિવ્યાંગના ભૂષણમ્

(લક્ષ્મીજીની મૂર્તિ-છબી-સિક્કા થાળીમાં પધરાવવા)

આહ્વાન : ૐ ઐં ક્રૌં મહાલક્ષ્મી ! ચંદ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિના અક્ષય ભાંડાગારભર પુરિણિ ! મમ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સુખ સંપત્તિ કુરુ કુરુ અત્ર આગચ્છ આગચ્છ સ્વાહાઃ

સ્થાપના : ૐ ઐં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચંદ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિની ! અક્ષય ભાંડાગારભર પૂર્ણિ મમ ઋધ્ધિ સિધ્ધિ સુખ સપન્તિ કુરુ કુરુ અત્ર તિષ્ઠ તિષ્ઠ સ્વાહાઃ

સંનિધાન : ૐ ઐં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ચંદ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયની ! અક્ષય ભાંડાગારભર પુર્ણિ મમ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સુખ સંપત્તિ કુરુ કુરુ મમ સાંનિધ્યં કુરુ કુરુ સ્વાહા મમ પૂજા બલિ ગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહાઃ

(હવે અષ્ટપ્રકારી જેમ મંત્રોચ્ચાર બોલી પૂજન-અર્ચન કરવું.)

જલપૂજા : શુધ્ધતીર્થોદકૈર્નીરે હેમકુંભ સુધારયા ।
લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય ધર્માર્થકામસિધ્ધયે ॥

ૐ ઐં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિની । અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋધ્ધિ સિધ્ધિ સુખ સંપન્તિ કુરુ કુરુ જલં ગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહાઃ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

(પંચામૃત તથા શુધ્ધ જલથી લક્ષ્મીજી મૂર્તિ–સિક્કા પાક્ષલ કરી સ્વચ્છ કરી થાળીમાં સાથીઓ કરી પધરાવવા)

૧. જલપૂજા—શુદ્ધતીર્થોદિકૈર્નીરૈ—હૈંમકુંભ સુધારયા !

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૧॥

ૐ ઐં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋધિ સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ–

જલં ગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહા" કહી જલપૂજા કરે ॥૧॥

૨. ગંધપૂજા—સુગન્ધગન્ધમૌલાદ્યૈ–રષ્ટગન્ધસમન્વિતૈઃ !

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૨॥

ૐ ઐં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાડાંગારભરપૂરિણિ ' મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ–

ગન્ધંગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહા" કહી ગંધપૂજા કરે. ॥૨॥

૩. પુષ્પપૂજા—નાનાજાતિબહુપુષ્પૈઃ, કેતકી–હર્ષસંયુતૈઃ,

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૪॥

ૐ ઐં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ,

પુષ્પાણિ ગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહા" કહી પુષ્પપૂજા કરે. ॥૪॥

૪. ધૂપપૂજા—દશાંગધૂપસૌગન્ધ્યે – દુઃખ – દારિદ્યનાશનૈઃ;

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૭॥

ૐ ઐં ક્રૌ હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચંદ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ

ધૂપં–ગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહા" કહી ધૂપપૂજા કરે. ॥૭॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

૫. દીપપૂજા—રત્નદીપૈર્મહાતેજૈ-રન્ધકારનિવારણૈઃ,

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૬॥

ૐ ઍં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપતિં કુરુ કુરુ દીપં ગૃહાણુ ગૃહાણુ સ્વાહા" કહી દીપપૂજા કરે. ॥૬॥

૬. અક્ષતપૂજા—અક્ષતૈરક્ષતાનન્તૈ-રર્ચિતૈઃ કમલાક્ષતૈઃ;

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૪॥

ૐ ઍં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ, અક્ષતાન્ ગૃહાણુ ગૃહાણુ સ્વાહા" કહી અક્ષત પૂજા કરે. ॥૩॥

૭. નૈવેદ્યપૂજા—નૈવેદ્યૈર્બહુપક્વાન્નૈઃ, શર્કરાઘૃતસંયુતૈ;

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૫॥

ૐ ઍં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ નૈવેદ્ય ગૃહાણુ ગૃહાણુ સ્વાહા" કહી નૈવેદ્યપૂજા કરે. ॥૫॥

૮. ફલપૂજા—દાડિમૈર્નાલીકેરાદ્યૈ – રખંડલક્ષ્મીદાયકૈઃ;

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૮॥

ૐ ઍં ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિ કુરુ કુરુ ફલાનિ ગૃહાણુ ગૃહાણુ સ્વાહા" કરી ફળપૂજા કરે. ॥૮॥

૯. વસ્ત્રાભરણપૂજા—નાનાભૂષણસંયુક્તૈ-શ્ચીરપટૈર્મનોરમૈઃ

લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિધ્ધયે ॥૯॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

મુદ્રિકા કંકણં હારં, સભાભરણ ભૂષણં;
લક્ષ્મીપૂજા હિ સૌખ્યાય, ધર્માર્થકામસિદ્ધયે ॥૧૦॥

ૐ ઐઁ ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાડાંગારભરપૂરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ વસ્ત્રં ષોડશાભરણં ચ ગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહા'' કહી વસ્ત્રાભરણપૂજા કરે

૧૦. અર્ઘ્યપૂજા— એક પાન ઉપર સર્વપૂજન વસ્તુ રાખીને આ શ્લોક બોલીને સમુચિત અર્ઘ્યં (પુજન) કરે.

નીર – ગન્ધા – ક્ષતૈ – પુંષ્પૈ – નૈવેદ્યૈર્ધુપ – દીપકૈઃ;
ફલૈરર્ઘ્યં ચ અર્ચામિ, સર્વકાર્યસુસિદ્ધયે ॥૧૧॥

ૐ ઐઁ ક્રૌં હ્રીં મહાલક્ષ્મી ! ચન્દ્રમુખિ ! સૌભાગ્યદાયિનિ ! અક્ષય ભાંડાગારભરપુરિણિ ! મમ ઋદ્ધિં સિદ્ધિં સુખસંપત્તિં કુરુ કુરુ, અર્ઘ્યં સર્વોપચારાન્ ગૃહાણ ગૃહાણ સ્વાહા" કહી અર્ઘ્ય પુજા કરે. ॥૧૧॥

પછી પ્રાર્થના મુદ્રાવડે આ બે શ્લોકો બોલીને ફરતી જલધારા કરીને–પુષ્પાંજલિ (કુસુમાંજલિ) નો પ્રક્ષેપ કરે.

શાન્તિઃ શાન્તિકરઃ સ્વામી, શાન્તિધારાં પ્રવર્ષતિ,
સર્વલોકસ્ય શાન્ત્યર્થં, શાન્તિધારાં કરોમ્યહમ્ ॥૧॥
જાતિચમ્પકમાલાદ્યૈ – મોંગરે; પારિજાતકૈઃ,
યજમાનસ્ય સૌખ્યાર્થં, સર્વવિઘ્નોપશાન્તયે ॥૨॥

પછી જેટલા પુજક હાજર હોય તે દરેકે હાથ જોડી આ **લક્ષ્મીસ્તોત્ર** બોલવું.

નમોસ્તુ તે મહાલક્ષ્મી ! મહાસૌખ્ય પ્રદાયિનિ ! ।
સર્વદા દેહિ મે દ્રવ્યં, દાનાય મુક્તિ હેતવે ॥૧॥
ધનં ધાન્યં ધરાં હર્ષં, કીર્તિમાયુર્યશઃ શ્રિયમ્ ।
તુરંગાન્ દંતિનઃ પુત્રાન્, મહાલક્ષ્મી ! પ્રયચ્છ મે ॥૨॥
યન્મયા વાંછિતં દેવિ ! તત્સર્વં સફલં કુરુ ।
ન બાધ્યન્તાં કુકર્માણિ, સંકટાન મે નિવારય ॥૩॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી મહાલક્ષ્મી અષ્ટક સ્તોત્રમ્

ૐ નીર નિર્મલ—સુગન્ધ ચંદન અખંડ અક્ષત પુષ્પકૈઃ;
ધૂપ—દીપ—નૈવેદ્ય પય—ઘૃત—શર્કરા—શર્કરા—ફલ—વસ્ત્રકૈઃ ॥
પૂજા ભવિસુખદાયિકાસૌ, દુરિતકલ્મષખંડિનિ,
મહાલક્ષ્મિ ! મહામાયે ! પૂજાર્યાં પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥૧॥

ૐ નમોસ્તુ મહામાયે, સુરાસુરૈઃ પ્રપૂજિતે !
શંખ—ચક્ર—ગદા હસ્તે, મહાલક્ષ્મિ ! નમોસ્તુ તે ॥૨॥

જન્માદિરહિતે દેવિ ! આદિશક્તે ! અગોચરે !
યોગિનિ યોગસંભૂતે ? મહાલક્ષ્મિ ! નમોસ્તુ તે ॥૩॥

પદ્મનિવાસિનિ દેવિ !, પદ્મજિહ્વે સરસ્વતિ !
પદ્મહસ્તે જગન્નાથે ! મહાલક્ષ્મિ ! નમોસ્તુ તે ॥૪॥

સર્વજ્ઞે સર્વદે દેવિ !, સર્વ દુઃખ નિવારિણિ !
સર્વસિદ્ધિકરે દેવિ ! મહાલક્ષ્મિ ! નમોસ્તુ તે ॥૫॥

સ્થૂલે સૂક્ષ્મે મહારૂદ્રે !, સત્યે સત્ય મહોદરિ !
મહાપાપ હરે દેવિ !, મહાલક્ષ્મિ ! નમોસ્તુ તે ॥૬॥

ઋદ્ધિસિદ્ધિપ્રદે દેવિ !, ભુક્તિમુક્તિ પ્રદાયિનિ !
સૌખ્યકરે મહાદેવિ ! મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુ તે ॥૭॥

લક્ષ્મી સ્તવનં પુણ્યં પ્રાતરુત્થાય યઃપઠેત્ ;
ન પશ્યતિ સ દારિદ્ર્યં, જયં પ્રાપ્નોતિ નિત્યશઃ ॥૮॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી મહાલક્ષ્મીની આરતિ

જય જય આરતિ દેવી તુમારી, નિત્ય પ્રણમું હું તુમ ચરણારી. જય...૧
શ્રી જિનશાસનની રખવાલી નામ લક્ષ્મીજી જગ સૌખ્યાલી જય...૨
સૂરિમંત્રપદની લક્ષ્મીદેવી, સકલ સંઘને સુખ કરેવી. જય...૩
નીલવટ ટીલડી રત્ન બિરાજે. કાનેકુંડલહોય શશી રવિ છાજે. જય...૪
બાંહે બાજુબંધ બેરખા સોહે, નીલવરણ સહુ જનમન મોહે. જય...૫
સોવનમય નિત્ય ચૂડી ખલકે, પાયલ ઘુઘરડી ધમ ધમકે. જય...૬
વાહન કમલ ચઢ્યાં બહુ પ્રેમે, તુજ ગુણ પાર નથાઉં કેમે. જય...૭
ચૂનડી જડમાં દેહ અતિદીપે, નવસરા હારે જગ સહુ જીપે. જય...૮
નિત નિત મા ની આરતિ ઊતારે, રોગ સોગ ભય દૂર નિવારે...૯
તસુ ઘર પુત્રપુત્રાદિક છાજે, મન વંછિત સુખ સંપદ રાજે....૧૦
દેવચંદ મુનિ આરતિગાવે જય જય મંગલ નિત્ય વધાવે....૧૧

કર્પૂરપૂરેણ મનોહરેણ, સુવર્ણપાત્રાન્તરસંસ્થિતેન;
પ્રદીપ્તાભાસા સહ સંગમેન, નીરાજનં તે જગદંબ ! કુર્વે ॥૧॥

"ॐ હ્રીં શ્રીં ક્લીં મહાલક્ષ્મ્યૈનમઃ આરત્તિકયં પ્રદર્શયામિ સ્વાહા"

બીજી આરતિ

જય જયજિનપદ સેવનકારી જય જય જગદંબે;
અહનિશ તુજપદ સમરન, દિલ બીચ ધ્યાન ધરે...જય૦ ૧

ભવિજનવંછિત પૂરનસુરતરુ, મહાલક્ષ્મિ અંબે;
ચતુર્ભુજ શોભિત કનકછવીતનુ સેવિત સુરવૃંદે...જય૦ ૨

ગજસુંઢકલશ કમલનીલવાહન, વરદ વસ્ત્ર હસ્તે ધરે;
ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ નિત સેવકપાવત, આનંદ સંઘ કરે...જય૦ ૩

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી મહાલક્ષ્મીજી

ૐ શ્રીં હ્રીં મહાલક્ષ્મ્યૈ નમઃ

ૐ હ્રીં અર્હં નમઃ વિશાયંત્ર ધારિણી
લક્ષ્મીદેવી મમવાંચ્છિતં પૂરયપૂરય કુરુ કુરુ સ્વાહાઃ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી સરસ્વતી દેવી

ૐ હ્રીં હંસો સરસ્વત્યૈ નમઃ

ૐ હ્રીં શ્રીં ક્લીં વાગ્વાહિનિ ! સરસ્વતિ !
મમ જિહ્વાગ્રે વાસં કુરૂ કુરૂ સ્વાહાઃ ।

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શારદાનું પૂજન કરતા મળ્યો આનંદ અપાર
શુભ વર્ષ દીપાવલીનું નવું આવ્યું છે ફરી વાર

ઋદ્ધિ, સિદ્ધિ સુખ આપશો આનંદને બહુ વ્યાપાર
શારદાના પૂજનથકી મળશે ઘણા કારોબાર

સરસ્વતીમાંને આરાધતાં કરશે લીલાં લહેર
લક્ષ્મીના પૂજનથી મને મળશે ધનના ઢેર

શુભ છે. પૂજનની આજ ઘડી નુતન છે તહેવાર
મંગલ થાઓ મારા ધને આપ વિધાના છો ભંડાર

બુદ્ધિની શુદ્ધિ દેજો માત સહુ કુટુમ્બ પરિવાર
શ્રીપૂજ પ્રશિષ્યની વિનંતી હાથ જોડી જોડી સ્વીકાર

બહુ પ્રેમે પૂજન કર્યું લક્ષ્મીમાતાનું પણ સાથ
વાંચ્છિત મનનું સઘળું ફલ્યું ધન્ય ધન્ય છે તું માત

કરબદ્ધ પ્રાર્થના કરું છું કૃપા કરજે મુજ માત
તારું પૂજન બહુ પ્રેમથી કર્યું છે સહુ સંઘાત

સુખ શાન્તિથી આ વર્ષનો કર જે સમય પસાર
વિનયથી શ્રમાં માગું છું લક્ષ્મીમાતા મુજસ્વીકાર

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

આરતી

(ઓમ જય જગદીશ હરે)

ઓમ જય જય મહાકાળી, ઓમ જય જય મહાકાળી (૨)
ભક્ત જનોના સંકટ ભક્ત જનોના સંકટ
પલમાં દૂર કરો—ઓમ જય જય મહાકાળી.

જે ભાવે ફળ પામે માડી દુઃખ કાપો મનના
માડી દુઃખ કાપો મનના
સુખ સંપત્તિ ઘરે આવે સુખ સંપત્તિ ઘરે આવે
કષ્ટ હરો તનના—ઓમ જય જય મહાકાળી.

માતા પિતા તમો છો મારા અરજ કરું કોને
માડી અરજ કરું કોને
તમ વિણ કોણ છે મારું તમ વિણ કોણ છે મારું
વાત કરું કોને ?—ઓમ જય જય મહાકાળી.

આદ્ય શક્તિ માં તમો કૃપાળી મા તુમ જગદંબે
માડી તુમ જગદંબે
પાવાગઢમાં બેઠા પાવાગઢમાં બેઠા
સિંહવાહી મહાકાળી—ઓમ જય જય મહાકાળી.

તમો કરૂણાના સાગર તમો પાલનકર્તા
માતા તમો પાલનકર્તા
અમે સેવક તમો માડી અમો સેવક તમો માડી
કૃપા કરો તરતાં—ઓમ જય જય મહાકાળી.

ભાવ ના જાણું ભક્તિ ના જાણું મા
માડી ભક્તિ ના જાણું મા
શ્રીજીની શક્તિ વધારો શ્રીજીની શક્તિ વધારો
નિતનવા ધર્મકાર્યોમાં— ઓમ જય જય મહાકાળી.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથાય નમઃ
પ. પૂ. ભટ્ટારક શ્રીમદ્ શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરેભ્યો નમઃ
॥ શ્રી મહાકાળી પ્રસાદાત્ શ્રીમુખહૂજૂર ॥

સુધર્માસ્વામીના ૭૫ મા પટ્ટધર યોગનિષ્ઠ વચનસિદ્ધ રાજરાજેશ્વર શ્રી પૂજ્ય શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી મહારાજ સાહેબ. (૧૦૮મી જન્મ જયંતી)

અનેક ભવ્યાત્માઓનાં હૈયામાં શ્રદ્ધા જગાવી. સંયમના સાચા પયગામ શાસન સેવાના ચરણે ધરનાર જેને ગચ્છાધિષ્ઠાયકા શ્રી મહાકાળી દેવી તથા શાસન સમ્રાજ્ઞી ચક્રેશ્વરી દેવી વરદાયી હતાં તેને પૂજ્યભાવથી સેવનાર માનવીમાત્રના જીવનમાં એ ગુરૂદેવની વાત્સલ્યપ્રતિમા પ્રતિભા સદાને માટે અંકિત થઇ જતી ને તેના જીવનનો નિસ્તાર થઈ જતો. તેને સાચો રાહ મળી જતો. શ્રીપૂજ એવા રાજરાજેશ્વર, યોગનિષ્ઠ, વચનસિદ્ધ, નૈષ્ઠિક, બ્રહ્મચારી, ન્યાય, વ્યાકરણ, સિદ્ધાન્ત આદિ અનેક ગ્રન્થોના પૂરા જાણકાર, મંત્ર તંત્ર, જ્યોતિષ, આયુર્વેદ, નિમિત્તજ્ઞાનના અજોડ પ્રખર પંડિત. જૈનાચાર્ય અચલગચ્છાધિપતિ શ્રી શ્રીમદ્ ૧૦૦૮ શ્રી શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી મહારાજ સાહેબ આજે પણ પ્રેરણાના પાન કરાવે છે.

શ્રી પૂજ્ય શ્રીજી મહારાજનો જન્મ આજથી ૧૦૮ વર્ષ પહેલા સં. ૧૯૨૯ કાર્તિક સુદ ૭ના ગોધરા (કચ્છ) સ્થાને છેડા કલ્યાણજી જીવરાજ અને માતા લાછબાઇને ત્યાં થયેલ. બાળપણથી જ તેમનું આધ્યાત્મિક જીવન જોઈ પિતાજીએ સાત વર્ષના બાળકને પૂજ્ય અચલગચ્છાધિપતિ શ્રીમદ્ શ્રી વિવેકસાગરસૂરિને અર્પણ કરેલ. પૂ. સૂરિશ્વરજી તથા

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રીસંઘે તેમના વિકાસ માટે યોગ્ય પંડિતોને રોકી અસાધારણ વિદ્વાન બનાવ્યા. ગુરૂદેવ પછી શ્રી જિનેન્દ્રસાગર મહારાજને મુંબઈમાં ચતુર્વિધ સંઘે તેમજ તમામ ગચ્છના હિંદભરના યતિઓ અને શ્રીપૂજ્યો અને કચ્છ તેમજ બૃહદ કચ્છ, મુંબઈના સંઘો તથા તેના પ્રતિનિધિઓની હાજરી વચ્ચે પરમભટ્ટારક જૈનાચાર્ય શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી મહારાજ નામ આપી, અચલગચ્છાધિપતિપદે મુંબઈમાં શ્રી સંઘે સંવત ૧૯૪૦માં શ્રાવણ સુદ ૧૦ના ખૂબ જ મહોત્સવથી સ્થાપિત કર્યા, પ્રમાણિત કર્યા દમામદાર સાહેબી, શહેનશાહી ગાદીનો ઠાઠ ફરી વળ્યા! વિદ્વાન હોવા છતાં સાદું જીવન જીવનાર આ મહાન આત્મા જળમાં કમળની જેમ રહેતા હતા.

સતત સાધનાથી તેઓ વચન સિધ્ધ મહાત્મા બન્યા. ગચ્છાધિપતિ બન્યા પહેલા જ શ્રી મહાકાલી માતાજી તથા ચક્રેશ્વરી માતાજીને સાક્ષાત્ કરેલને હંમેશા દર્શન-કૃપા પ્રાપ્ત હતી યંત્ર-મંત્ર-તંત્રના પૂર્ણ જાણકાર હોવા છતાં સદા ગુપ્તયોગી જેમ રહેતા. પૂજ્યશ્રી ક્યારે પણ લાલચ કે મોહને વશ થતા નહિ કે તેમ કરાવવા ઇચ્છનારને ચોખ્ખો રસ્તો બતાવી દેતાં માન-સન્માનને તો મુદ્દલ મહત્વ આપતાં નહીં. ભોજન પણ અતિસાત્વિક. છાશ રોટલાને જ મહત્વ આપતા સંગીતના અજબપ્રેમી, બાળકો પ્રત્યે લાગણી શીલ, બધા ધર્મ પ્રત્યે ઉચ્ચભાવ આમ બધા જ સદ્‌ગુણોથી આકર્ષાતા. મુસલમાનો ઓલિયાવલી તરીકે માનતા. આમ અઢારે આલમમાં સુરિશ્વરજી પોતપોતાના જ સંપ્રદાય જેવા વચનસિદ્ધ, મહાપુરૂષ ગણી પૂજવા લાગતા. પૂજ્ય સૂરિશ્વરજી પણ મત, પંથ, સંપ્રદાયથી પર રહેતા. બધાના આરાધ્ય સંત બની રહ્યા. ચમત્કારથી સભર હોવા છતાં સદાય સાદું

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

જીવન જીવનાર અનોખી કોટીના સંત આજ પણ અમર છે. શહેનશાહી ઠમામને તજી સંત સમાન યોગી જેવા જીવનથી રહેતા સંતથી ભુજપુર ભાગ્યશાળી થયેલ તેથી 'શ્રી પૂજ્ય-જીવાળુ ભૂજપુર' તરીકે આજપણ ઓળખાય છે. એવા દિવ્ય પુરૂષ આત્મનિમગ્ન અવધૂત તરીકે અણિશુધ્ધ સાદાઈ અને નિસર્ગના જીવનભર સાચા પ્રતિનિધિ બની રહ્યા આજે પણ પરમ જ્યોતિર્ધરની પુનિત શ્રી પૂજગાદી આજ કચ્છમાં, કચ્છ બહાર તેમ મુંબઈમાં દરેક સ્થાને એટલા જ પૂજ્ય ભાવથી પૂજાય છે અને સદાય પૂજાશે જે નિર્વિવાદ છે.

ચરમગચ્છ નાયકની પુનિત યાદને સતત જાળવવા, જૈન ધર્મ પર શ્રી પૂજ્યો–યતિ સમાજના ધર્મરક્ષાના અનેક ઉપકારો છે. એવા આદરણીય શ્રીપૂજના કાયમી સ્મારકરૂપ જીવન-કવન સહિત પ્રકાશનો વિવિધતાસભર મળતા રહે અને જેથી દરેક સમાજને વિશેષ ઉપયોગી થાય તેવા આગ્રહથી અનંત ઉપકારી શ્રીપુજ શ્રીજી મહારાજની જન્મશતાબ્દિના સ્મારકરૂપે "પ. પૂ. ભટ્ટારક શ્રીમદ્ શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી સ્મારક ગ્રન્થમાળા" સ્થપાયેલ તે દ્વારા અનેક પ્રગટ અપ્રગટ સાહિત્યને મુદ્રિત કરાવી પુનિત આત્માની અસીમકૃપા મેળવવાનું સદ્ભાગ્ય મળેલ છે. **સ્મારકનિધિમાં સૌ તન, મન ધનથી સહકાર, સહયોગ આપી, અપાવી ગુરુભકિત પ્રગટાવજો.**

પૂજ્ય સૂરિશ્વરજીના ઉજજવળ નામને સદાય અમર રખાવનાર ગુરૂભકત, શ્રેષ્ઠશુધ્ધ, અજોડ વિધિકાર દૃઢનિશ્ચયી, જયોતિષનિષ્ણાંત, ધાર્મિકવડા હોવા છતાં દરેકને પ્રેરણાદાયી, શિક્ષણપ્રેમી સુશિષ્ય યતી શ્રી ક્ષમાનંદજી શ્રીજી મહાર;જ કે જેમણે ભુજપુર સ્થાને હાઇસ્કુલ અને મહિલા બાલ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

કલ્યાણકેન્દ્ર તથા ખાનદેશ (મહારાષ્ટ્ર) ધુલિયામાં બોર્ડીંગ જેવી સંસ્થાઓમાં બાદશાહી દાનથી જ્ઞાનગંગોત્રી દ્વારા આજ પણ અમર નામના પામી અનેકને આશીર્વાદરૂપ ને પ્રેરક બનેલા છે.

શ્રી પૂજયના પ્રશિષ્ય યતી શ્રી મોતીલાલજી ક્ષમાનંદજી શ્રીજી મહારાજ સાહિત્ય પ્રેમીને પ્રાચીન ગ્રન્થોમાંથી સંશોધિત પ્રકાશનોથી જૈન જગતમાં વારસારૂપ નામનામાં વિશેષ વ્યકિતત્ત્વ ધરાવે છે. તેઓ શાંત આદર્શદાયી કલ્યાણકારી જીવનથી સુવાસ ફેલાવે છે. ગચ્છ અધિષ્ઠાયિકા શ્રી મહાકાલી માતાજીની પુજાને પ્રથમ સંપાદન કરી ગચ્છ ગૌરવ લેવા યોગ્ય કાર્ય કરેલને ભગવતીની વિશેષ ભકિત ભાવના માટે દેશ–દેશાવર–કચ્છ–મુંબઈમાં પ્રયત્નશીલ રહે છે. આમ અધિષ્ઠાયિકાની જાગૃતિ કરી છે. પ્રભાવશાળી વ્યાખ્યાનોથી ખાનદેશમાં અનોખું સ્થાન લીધેલ છે. અનુષ્ઠાનો વિધિ–વિધાનો વડે કેરાલા–કર્ણાટક–એમ. પી. ખાનદેશ–મહારાષ્ટ્ર–કચ્છ–સૌરાષ્ટ્રમાં દરેક ગચ્છમાં આગવી પ્રતિભાથી ચાહના નામના મેળવી છે. મહોત્સવોને ભવ્ય બનાવવામાં અજોડ ફાળો ગૌરવ લેવા યોગ્ય છે. આપણે સૌ તેઓને એવા મહાન બનવામાં બનાવવામાં સહયોગ આપીયે એજ શુભ ભાવના સાથે ભગવતીને પ્રાર્થના કરીએ કે તેઓને ઉચ્ચ બનવા તંદુરસ્તીને દિર્ઘાયું આપી સત્કાર્યમાં વિશેષ આગળ વધે.

કર્તવ્ય સ્વીકારમાં ભીતી કદી કરવી નહીં
પાપી તણા સહવાસમાં નીતિ કદી તજવી નહી

નિંદા કરે ખોટા જનો તેથી કદી ડરવું નહીં
ધારેલ સત્ય વિચારથી પાછા કદી ફરવું નહીં.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

પ. પૂ. ભટ્ટારક શ્રીમદ્ શ્રી જિનેન્દ્રસાગર સૂરિશ્વરજી સ્મારક ગ્રંથમાળાના પ્રકાશનો

શ્રી જિનેન્દ્ર જ્યોતિર્ધામ મંદિર ભુજપુર પ્રકાશિત પ્રાપ્ય પુસ્તકોની માહિતી

(૧) શ્રી જિનેન્દ્ર જ્યોતિ (પુષ્પ ત્રીજો) કિંમત બાર રૂપિયા

જેમાં મહાન પ્રભાવિક લાભદાયક યંત્રો મંત્રોનો વિશેષ સંગ્રહ છે જમણા શંખ, એકાક્ષી શ્રીફળ તેની જાણકારી પરખ પૂજનવિધિ તેના ફાયદા લાભાલાભની જાણકારી શ્રી વસુધારા મહાવિદ્યા, નડતા ગ્રહ તેની શાંતિના ઉપાય જાપ, પૂજા વિધાન શ્રી જૈન રમણશાસ્ત્ર શકુનાવલી જૈન વિધિથી દિવાળી, શારદા લક્ષ્મી પૂજન વિધિ, છીંક અંગ ફરકવાદિ શુભાશુભ પ્રસ્થાન, ખાત, પ્રતિમાજી લેણાદેણી રાશી શુભાશુભ જ્યોતિષ શિલ્પ સાથે અનેકવિધ માહીતી આપતું ભવ્ય પ્રકાશન 'શ્રી જિનેન્દ્ર જ્યોતિ.'

[૨] શ્રી કચ્છનું પ્રભાવક તીર્થ સુથરી (પુષ્પ ૧૩મું)
કિંમત પાંચ રૂપિયા

જેમાં જૈન શિલ્પ ભૌગોલિક માહિતી સુવર્ણસ્થળી સુથરી તીર્થની પ્રાચીનતા પુરાણો તીર્થ ઇતિહાસની વિવિધ પ્રસંગોની છણાવટ, રાસ, સ્તવન, ગરબી, ગુંહલી સહિત ઐતિહાસિક સંશોધનથી ૧૭૦૦ વર્ષની પ્રાચીન માહિતી રસપ્રદ રીતે લેખક 'શ્રી પાર્શ્વ' આપેલ છે. બળવંત મહેતાની સમાધી સ્મારક તથા સુથરીના ધૃતકલ્લોલ પાર્શ્વનાથ દાદાના પ્રભાવિક પરચાઓ સાથે અનેકવિધ મહત્વની માહીતી અપાયેલ છે 'કચ્છનું પ્રભાવકતીર્થ સુથરી' વસાવવા યોગ્ય છે.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

(૩) શ્રી જિનેન્દ્ર મૌક્તા રત્નામૃત (પુષ્પ ૧૭મો)

કિંમત ચાર રૂપિયા

જેમાં આત્માને ઉન્નત કરનારા દયા, દાન, પરોપકાર, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, કૃતજ્ઞતા, ન્યાય, નીતિ સદાચાર પોષક સદ્‌વિચાર સંચયરૂપ શ્રી જિનેન્દ્ર મૌકતામાં પ્રેમ, આશા, શ્રદ્ધાનો દિવ્ય સંદેશ ઠેરઠેર મોતી જેમ પથરાયેલ છે. મુસાફરીમાં, દરરોજના જાહેર ધાર્મિક પાઠશાળા સ્થળોમાં લખવા મનન કરવા યોગ્ય વિચારોની સુવાસ સમાન પ્રકાશન છે, "શ્રીજિનેન્દ્ર મૌકતા."

(૪) સુખશાંતિનું મહાદ્વાર શ્રી નવગ્રહ શાંતિ વિધાન

(પુષ્પ ૧૯મું) કિંમત પાંચ રૂપિયા

જેમાં નવગ્રહ તેની જાણકારી શુભાશુભ તેના શાંતિના ઉપાય જાપ પુજનવિધિ શરીરથી ગ્રહ રત્નોનો સંબંધ કોને કયા નંગ ધારણ કરવા નવ રત્નોની ઓળખ હીરા, મોતી રત્નો ખરીદવા તેના ગુણદોષ તેની લેવી જોઇતી કાળજી સહિત ઉપયોગી માહિતી આપતું ધાર્મિક વૈજ્ઞાનિક જ્યોતિષ રીતે ગ્રહની માહિતીપ્રદ ભવ્ય પ્રકાશન 'શ્રી નવગ્રહ શાંતિ વિધિ.'

[૫] શ્રી જિનેન્દ્ર પ્રતિષ્ઠા–અઢાર અભિષેક વિધિ

(પુષ્પ ૨૫) કિંમત પાંચ રૂપિયા

જેમાં પરમાત્માના વિવિધ કલ્યાણકો તેની જાણકારી શાસ્ત્રીય રીતે મહત્ત્વ દરરોજની તેમ અન્ય રીતે થતી આશાતનાઓ દોષોનું શુદ્ધિકરણ સંઘ વ્યક્તિની શાંતિ તૃષ્ટિ પુષ્ટિ દોષ નિવારક વિધિ મુર્તિ પૂજનીય યંત્ર દક્ષિણાવર્ત શંખ એકાક્ષી શ્રીફળ સહિત લાભદાયક ચિંતામણી તુલ્ય ચીજોમાં પ્રાણપૂર્ક વિધાન પ્રતિષ્ઠા શા માટે શાસ્ત્રીય રીતે અનનીય માહિતીપૂર્ણ 'શ્રી જિનેન્દ્ર પ્રતિષ્ઠા સરિતા' પ્રકાશન છે.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથાય નમઃ

વિઘ્નસમૂહનિવારક, વાંછિતપૂરક, સુખ, સમૃદ્ધિ, વ્યાપાર વૃદ્ધિ, ઓફિસ કારખાનાથી લાભ, ભૂત-પ્રેત આધિવ્યાધિથી રક્ષણ, ગ્રહ નડતરમાં સંરક્ષણ કાર્યસાધક મહાયંત્રો.

૧ શ્રી રિદ્ધિ સિદ્ધિ દાયક યંત્ર.
૨ શ્રી સર્વસંકટ હરણ યંત્ર.
૩ શ્રી સર્વતોભદ્ર મહા યંત્ર.
૪ શ્રી લક્ષ્મીપ્રાપ્તિ વ્યાપારવર્ધક મનોકામનાદાયી યંત્ર.
૫ શ્રી સર્વકાર્ય સાધક નવગ્રહાદિ યંત્ર.
૬ શ્રી ભગવતી મહા યંત્ર.
૭ શ્રી સિદ્ધિદાયક સિદ્ધચક્ર મહા યંત્ર.
૮ શ્રી સર્વસિદ્ધિદાયી યંત્ર.
૯ શ્રી ઘંટાકર્ણ મહા યંત્ર.
૧૦ શ્રી વિજયપતાકા યંત્ર.
૧૧ શ્રી પદ્માવતી યંત્ર, શ્રી મહાલક્ષ્મી યંત્ર, શ્રી ઘંટાકરણ યંત્ર, શ્રી મહાકાલી યંત્ર તથા મેગ્નેમેટ યંત્રો.
૧૨ સર્વકાર્યમાં સહાયક શ્રી એકાક્ષી શ્રીફળ, શ્રી દક્ષિણાવર્ત શંખ, ગ્રન્થમાળાના પ્રકાશનો.

: પ્રાપ્તિ માટે :

યતિશ્રી મોતીલાલજી ક્ષમાનંદજી શ્રીજી મહારાજ

૩૪, ખડક સ્ટ્રીટ ૧ માળે મસ્જીદ બંદર,

મુંબઇ-૪૦૦૦૦૯

શ્રી મેઘરાજ જૈન પુસ્તક ભંડાર-મુંબઇ-૪.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

શું જીવનમાં સુખી થવા મંથન કરો છો?

તો દર વખતે ગ્રન્થમાળાના અતિ મહત્વના

— પ્રકાશનો મેળવો —

૧	શ્રી કચ્છનું પ્રભાવકતીર્થ સુથરી	૫-૦૦
૨	શ્રી સુખશાંતિનું મહાદ્વાર-નવગ્રહશાંતિ	૫-૦૦
૩	શ્રી જિનેન્દ્ર મૌકતા (સુવિચાર)	૪-૦૦
૪	શ્રી પ્રતિષ્ઠા સરિતા (અભિષેકવિધિ)	૪-૦૦
૫	શ્રી ચિંતામણિ કલ્પતરૂ	૧૫-૦૦
૬	શ્રી જિનેન્દ્ર આયુર્વેદ-વૈદક કલ્પતરૂ	૪-૦૦
૭	શ્રી મહાસતી ચંદનબાળા, શ્રી સુદર્શન શેઠ, દરેકની શ્રી કયવન્ના શેઠ, શ્રી મહાસતી મૃગાવતી, કિંમત શ્રી શાન્તીનાથ ચરિત્ર શ્રી અંજન શલાકારાસ	૩-૦૦
૮	શ્રી જીવન સૌરભ-શ્રીપૂજ ચરિત્ર	૨-૦૦
૯	શ્રી જિનેન્દ્ર ~~જ્યોતિ~~-મનોવાંચ્છિત કલ્પલતા	૨૫-૦૦

-: પ્રાપ્તિ સ્થાન :-

યતિ શ્રી મોતીલાલજી
શ્રીજી મહારાજ
૩૪, ખડક સ્ટ્રીટ, ૧ માળે, ૬૦
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૯.
ફોન : ૩૪૫૧૦૩
મેઘરાજ જૈન પુસ્તક ભંડાર
મુંબઈ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org